

2020. DECEMBER: AZ „AKÉDIA” GYÓGYMÓDJAI + AZ IDŐ, AMIKOR MNDENT MEGÉRTÜNK
+ A KIVONULÁS TÜKÖRKÉPE + BŰNÖZŐBŐL ISTEN GYERMEKE
+ A COVID-19 TŰLÉLÉSI MUTATÓI + FELFÜGGESZTETT PRÓFÉCIÁK

Adventszemle

HAVONTA MEGJELENŐ TÁJÉKOZTATÓ ÉS GONDOLATÉBRESZTŐ FOLYÓIRAT A KRISZTUS VISSZAJÖVETELÉT VÁRÓKNAK

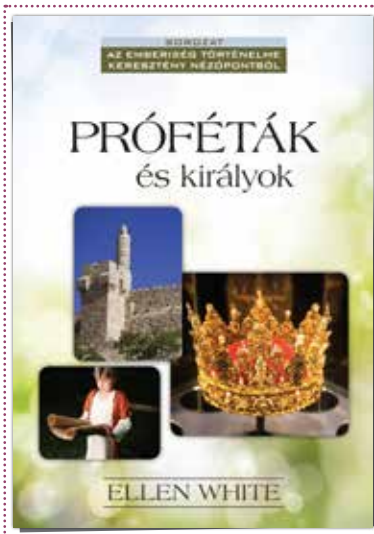
MARADJ FIATAL!
KÖVESS ENGEM!

Adventszemle

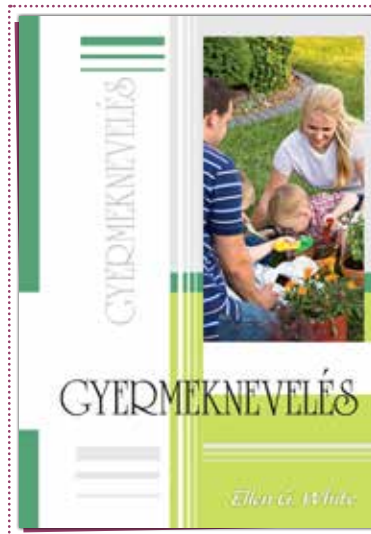
„Íme, Én hamar eljövök...”

Küldetésünk, hogy Urunkat, Jézus Krisztust dicsőítsük határtalan szeretete bizonyítékainak ismertetésével. Célunk az, hogy cikkeink és híreink által olvasóink jobban megismerjék a Megváltót, és reménykedve várják közeli eljövetelét.

A VIAȚĂ ȘI SĂNĂTATE KIADÓ KÖNYVAJÁNLATA

A könyv célja a korabeli Izrael vallási és politikai életét meghatározó eseményeknek és személyeknek a bemutatása. Izrael népe életének emelkedőiben és lejtőiben saját tapasztalatainkra ismerünk, és felfedezzük ugyanannak az Istennek a beavatkozásait, aki az emberiség történelmét igazgatja, de akinek minden ember életére vonatkozóan is különleges terve van.

Ellen G. White, aki négy fiúgyermek anyja volt, azokat az értékes tanításokat mutatja be, amelyeket Istentől kapott, és saját családján belül is alkalmazott. Fegyelmezést, jellemalakítást, az értelem fejlesztését, a test építését és a lélek nemesisítését szolgáló részletes tanácsait kétségkívül értékelni fogja minden felelősségteljes, bölcs szülő.

Ez a könyv Luther írásaiból, gondolataiból mutat be háromszázhatvanötöt. Aki kezébe veszi ezt a könyvet, Lutherrel beszélget, aki az evangélium kincsét osztja meg a mai olvasóval.

A harag, az önsajnálattal beteggé tesz, de a szívben őrzött harag súlyos vétség Isten örök parancsolata ellen. A békét viszsza lehet nyerni, de ennek az az ára, hogy szívből megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek. Ez egyben a gyógyulás útja. Szeretettel ajánljuk!

2020. DECEMBER. A Romániai Hetednapi Adventista Egyház hitnevelő és tájékoztató havilapja. Megjelenik havonta az Unióbizottság irányításával.

Igazgató Balla Loránd; Főszerkesztő Teodor Huțanu; A magyar kiadás koordinátora Szász Ernő; Tanácsadók Aurel Neațu, Georgel Pîrlitu, Emil Jigău, Mihai Maur, Tiberiu Nica, Robert Mandache, Viorel Răducan, Ioșif Pașca, Gabriel Ban; Különleges munkatársak Romică Sîrbu, Dragoș Mușat, Gelu Poenariu, Florian Ristea, Marius Andrei; Fordította Bartha Sándor; Szerkesztő Zakariás Loránd; Tördelés Szócs Erzsébet; Levelezési cím Curierul Adventist (Adventszemle), str. Cuza Vodă, nr. 12, Cluj-Napoca, jud. Cluj, cod 400107; Tel. 0756-059330; E-mail zakariaslorand@yahoo.fr; Website www.curieruladventist.ro; Nyomtatás Tipografia Viață și Sănătate, Șos. Cernica, nr. 101, Pantelimon, jud. Ilfov; Tel. 021/3230020, Fax 021/3230040

ISSN 1842 - 3361

AZ „AKÉDIA” GYÓGYMÓDJAI

Abebe Bikilának nem is kellett volna ott lennie az 1960-as Római Olimpiai Játékokon. Az etióp atlétát az utolsó pillanatban kérték fel az utazásra, mivel Wami Biratu maratonfutó úgy döntött, hogy egy sérülés miatt nem vesz részt a viadalon. Helyette hívták meg Abebe Bikilát, aki később történelmet írt.

Néhány órával a 42 kilométeres verseny startja előtt Bikila felkereste az olimpiai szponzor Adidas cég standját, mert szeretett volna kérni egy pár futócipőt, azonban a még meglévő néhány pár lábbeliből egy sem passzolt a lábára. Ekkor úgy döntött, hogy inkább mezítláb áll rajthoz, mint rossz méretű cipőben. Végeredményben az edzéseit is mezítláb teljesítette. Bikila a cél előtt 500 méterrel vette észre, hogy csak ő és a 185-ös rajtszámú versenyző van az élen, ezért minden erejét megfeszítve nagyobb iramra kapcsolt. Elsőnek lépte át a célvonalat, és új olimpiai rekordot állított fel. megszerzett aranyérme, de különösen az, hogy lábbeli nélkül teljesítette a távot, a legendák sorába emelte őt.

A verseny után így nyilatkozott: „Azért szaladtam cipő nélkül, mert a világnak meg kell tudnia, hogy hazámban, Etiópiában nagy becsben van az elszántság és a hősiesség.”

Ha egy „pályafutásban” ennyire fontos az elszántság és a hősiesség, pedig a díj csupán egy „romlandó koszorú”, mennyivel inkább szükségünk van rá, ha el akarjuk nyerni a „romolhatatlan koszorút” (1Kor 9:25). Isten Igéje bátorít: „Annakokáért a lecsüggesztett kezeket és az ellankadt térdeket egyesítsétek föl” (Zsid 12:12).

A klasszikus görög nyelvben az *a-kedia* kifejezés jelentése: „közöny”, „nemtörődömség”. Már az elején ki kell jelentenünk, hogy az *akédia* nem kizárólag csak a szerzeteseket érintő betegség. Bizonyos módon kapcsolódik magához az emberi állapotokhoz, miközben az élet ideje, helye és körülményei csak a konkrét megnyilvánulásokon változtatnak, nem pedig magán az életen. Minden idők gonoszságaként, Isten elfelejtéseként, a reményesség kiszáradásaként, azon tehetetlenségi érzésként, hogy már nem akarok, vagy nem vagyok képes jobb dolgok megvalósítására, az „akédia” egy modern betegség, amelyet világias formájában unalomként, melankóliaként, kedvtelenségként, unalomként, az értékekkel szembeni közömbösségként, nyugtalan szívként, mélységes nyugtalanságként, kínzó úrként ismerünk. Általában belső instabilitás jellemzi, amely különböző formákban mutatkozik meg: a megkezdett munka befejezésére való képtelenség, menekülési hajlam, a változástól való félelem, minimalista imaélet, elmélkedés és lelki tanulmányozás, melyek mögött sok esetben az az érv áll, hogy mindezek már amúgy is idejétmúltak és túlságosan ismertek.

Ez az állapot lényegében a mi esetünkben károsan érinti elhívásunkat és missziómunkánkat azok érdekében, akikkel kapcsolatba lépünk. De magát Istent is hátrányosan érinti. „Elfárasztottátok az Urat beszédeitekkel, és azt mondjátok: Mivel fárasztottuk el? Azzal, hogy azt mondjátok: Minden gonosztevő jó az Úr szemében, és gyönyörködik ő azokban; vagy: Hol van az ítéletnek Istene?” (Mal 2:17).

TARTALOM

3 Vezércikk

Emil Jigău

Az „akédia” gyógymódjai

5 Az elnök jelentése

Aurel Neațu

Az Úr kezében

9 A titkár jelentése

Georgel Pîrlitu

Számok és felelőségek

11 A kincstárnok jelentése

Emil Jigău

Hit és távlatok

14 Infó

Dragoș Penca

A Bilciurești-i Helmut Schlotterer

Szociális Központ

16 Lelkiség

Balla Loránd

Az idő, amikor mindent megértünk

19 In memoriam

Dr. Szallós-Farkas Zoltán

Gyéresi József (1929–2020)

20 Lelkiség

Emilian Niculescu

A kivonulás tükröképe

21 Börtönszolgálat

Elisei Dîrmină

Bűnözöből Isten gyermeke

22 Elmélkedés

Dr. Gyetvai Gellért

Árja volt-e Jézus? És számít-e ez egyáltalán?

24 Egészség

Constantin Dinu

A COVID-19 túlélési mutatói, 7.4-es verzió (II)

28 Teológia

Florin Lăiu

Felfüggesztett prófeciák (III)

30 Elmélkedés

Daniel Nițulescu

Az Úr lábai alatt, vagy az Ő lábainál?

31 Gyermekekoldal

Alina Chirileanu

Különleges szükségletek

Mi a teendő? Hogyan fogjuk legyőzni a félelmeinket, hogyan viselkedjünk, ha megfáradt a szívünk, hogyan élesszük újjá az igazi hitet, és találjuk meg újra a reménység lényegét?

GYÓGYMÓDOK A LELKI FÁRADTSÁGRA

A szolgálat gyógymódja

„Annakokáért, mivelhogy ilyen szolgálatban vagyunk, amint a kegyelmet nyertük, nem csüggedünk el” (2Kor 4:1).

Meglepő, hogy csupán a szolgálat jelenléte, a feladatok teljesítése már képes elűzni a fáradtságot. Ennek legjobb bizonyítékát fizikai téren nyerjük. Amikor ki vagy fáradva, általában a mozgás az utolsó dolog, amire gondolsz. De számos tanulmány szerint a testmozgás növeli az energiaszintet, javítja a szív, a tüdő és az izmok hatékonyságát, ami bármilyen tevékenységben energiatöbbletet nyújt.

Ha az Istentől kapott ajándékokkal szenvedélyesen és elszántan vesszük ki a részünket a ránk bízott missziómunkából, életben tudjuk tartani az érdeklődésünket a mennyei jutalom elnyerése iránt.

A sors gyógymódja

„Azért nem csüggedünk; sőt ha a mi külső emberünk megromol is, a belső mindazáltal napról-napra újul. Mert a mi pillanatnyi könnyű szenvedésünk igen-igen nagy örök dicsőséget szerez nekünk; mivelhogy nem a láthatókra nézünk, hanem a láthatatlanokra; mert a láthatók ideig valók, a láthatatlanok pedig örökkévalók” (2Kor 4:16–18).

Nincs nagyobb vonzerő, mint az Isten melletti sors vonzereje. A sorsot nem szakíthatjuk el Istentől. Olyan sors nincs, amelyből hiányzik Isten. Mellette értelmet nyer a létezés. Istennek magasztos céljai vannak, szeretete felfoghatatlan, bölcsessége végtelen, hatalma korlátlan, ennek következtében a hívőknek van okuk örülni és élni.

A együttérzés gyógymódja

„A jótéteményben pedig meg ne restüljünk, mert a maga idejében aratunk, ha el nem lankadunk” (Gal 6:9).

Egy olyan világban, amely az „aki bírja, marja” elv alapján működik, a legtöbb embert a kapzsi-

ság vezérli, ezért igencsak kevesen akarják megosztani javaikat másokkal. Azonban megnyugtató érzés tudni, hogy az agyunkat egy bizonyos szempontból sokkal inkább kielégíti az a tudat, hogy segített, jót tett, mint az, hogy önző módon, gonoszul járt el. Ez életerőt és egészséget nyújt, és általában az együttérzés, a mások megsegítésének pillanataiban jelenik meg.

Az elődök gyógymódja

„Annakokáért mi is, kiket a bizonyágoknak ily nagy fellege vesz körül...” (Gal 12:1).

Eszembe jut néhány általam ismert személy. Ahhoz a nemzedékhez tartozom, amelynek lehetősége volt a hitükért elítélt nagy emberektől tanulni. Közéjük tartozik az édesapám, valamint néhány társa is, akiket nehéz börtönövekre ítélték, mert eldöntötték, hogy szilárdan kiállnak, és Istennek szereznek dicsőséget. Ezek az emberek, akikkel találkozhattam, szörnyű próbákat éltek át, és lett volna okuk átadni magukat az „akédiának”. Ennek ellenére túltették magukat saját traumáikon, és „működőképesek” maradtak még a börtönből való szabadulás után is. Valahányszor botránkozás ér, szégyenérzettel jut eszembe az életük, és azt mondom magamnak, hogy hozzájuk viszonyítva az unalom vagy a kedvtelenség bármely formája csak kényeskedés a részemről. Tőlük tanultam meg, hogy a kedvtelenség nem úriemberhez méltó, és nem is segít szebben megőregedni.

A legfőbb Példakép

„Gondoljátok meg azért, hogy Ő ily ellene való támadást szenvedett el a bűnösöktől, hogy el ne csüggedjetelek lelkeitekben elalélván” (Zsid 12:3).

Jézus Krisztus áldozatából tanulhatjuk meg az igazi együttérzést. A mennyei önzetlenség Példaképe lehetővé teszi számunkra, hogy megszabaduljunk a csődöt mondott életmódunktól. Embertársi kapcsolatainkban legyen mindig Jézus a mi példaképünk.

Ő a tökéletes Példakép, aki magához vonz, megragad és mozgásba lendít, és minden viszonytagság ellenére segít folytatni, tovább menni még az alagútban, a homályban, a szenvedésben, a fájdalom légkörében is, mivel az alagút végén ott van a fény, a jutalom, a „hervadhatatlan koszorú”. ■

Emil Jigău, a Romániai Unió kincstárnoka

AZ ÚR KEZÉBEN

Az Unió legutóbbi Végrehajtó Bizottságának ülése óta eltelt időszakban különösen szokatlan nehézségekkel kellett szembesülnünk. Válság idején általában hajlamosak vagyunk a felmerülő problémákra összpontosítani, ezért megfedelkezünk az Istentől kapott leckékről és tanulságokról. Kritikus helyzetben nagyon nehéz átlátni a teljes képet, megőrizni a nyugalmat, és töretlenül hinni abban, hogy Isten áll a kormánykerék mögött.

Vezetőként mindig is gondolnod kell arra, hogy mit mond Isten azon problémával kapcsolatban, amivel szembesül az egyház, tudni szeretnéd, hogy miért engedte meg a megpróbáltatást, és milyen megoldásokat tartogat. Kényszerrel érzel, hogy megfejtse Isten akaratát, és ne okozz Neki csalódást a döntéseiddel. Ez azért van, mert bár sok esetben rendelkezel a válsághelyzetből való kilábaláshoz szükséges megoldásokkal, mégis azt szeretnéd, hogy Isten akarata érvényesüljön. Csak így lehetsz biztos abban, hogy nem követsz el hibát, és megmaradsz az Ő tervében, amit néha nehéz megérteni és elfogadni, de mindig olyan pozitív eredményre vezet, amelyre emberként sosem mertél volna gondolni.

Szükség van felelősségteljes változásra

A világjárvány a maga korlátozásaival együtt csak súlyosbította az egész társadalomban, beleértve az egyházunkban meglévő megoldatlan problémák okozta működési rendellenességeket. Bizonyára régóta vannak megalapozott vagy megalapozatlan okok miatt elégedetlen emberek, akik ebben az időszakban egyesítették hangjukat, pontosabban a billentyűzeteiket, és szót emeltek az ellen, ami szerintük téves. Különben ez jó és kívánatos dolog a hatékonyság növelése érdekében, amennyiben ezt keresztény módon teszik.

Véleményem szerint fontos minden véleményt meghallgatni és tiszteletben tartani, és meg kell próbálni javítani az Isten által ránk bízott adminisztrációs módszereken, elismerve, hogy vannak dolgok, amelyeket másképp vagy akár jobban is

végezhetnénk. Nem szabad azonban szem előtt téveszteni, hogy elsősorban az egyháznak és Istennek tartozunk felelősséggel, és kevésbé azoknak, akik megpróbálják kritizálni, erőszakos és helytelen hangnemben ránk erőltetni azt, amit szerintük az egyházvezetőknek tenniük kellene.

Olyan nehéz időszakot élünk át, amelyre egyikünk sem volt felkészülve. Rájöttünk, hogy sebezhetőek vagyunk, és érzékenyen érintenek az Isten egyházára és a ránk zúduló negatív kritikák. De vajon nem épp erre figyelmeztetett bennünket az Úr Pál szavai által, utalva az Isten népéhez tartozó emberek – Himenéus és Filétus, Jánnes és Jámbres – magatartására: „Azt pedig tudd meg, hogy az utolsó napokban nehéz idők állnak be. Mert lesznek az emberek magukat szeretők, pénzsóvárgók, kérkedők, kevélyek, káromkodók, szüleik iránt engedetlenek, háladatlanok, tisztátalanok, szeretet nélkül valók, kérlelhetetlenek, rágalmazók, mértéktelenek, kegyetlenek, a jónak nem kedvelői. Árulók, vakmerők, felfuvalkodottak, inkább a gyönyörnek, mint Istennek szeretői. Kiknél megvan a kegyességnek látszata, de megtagadják annak erejét. És ezeket kerüld” (2Tim 3:1–5).

Elismerem, hogy naivság volt a részünkről azt hinni, hogy az ördög feladta a harcot, és félrevonultan, nyugodtan figyelni Isten országa hirdetésének munkáját. Annyira megszoktuk a szabadságot és a jólétet, hogy valóságos sokként ért bennünket annak felfedezése, hogy a dolgok ilyen gyorsan megváltozhatnak.

Eljött azonban az ideje, hogy továbblépjünk, hallassuk a hangunkat, és még nagyobb bátorsággal hirdessük Jézus visszajövetelének igazságát. Elérkezett a változtatások ideje, amelyek többletet adhatnak a szolgálatunknak és az evangélium hirdetésének. Fontos megmaradnunk az Ő tervében,

AZ ELNÖK JELENTÉSE AUREL NEAȚU

„MERT A FÜGEFA NEM FOG VIRÁGOZNI, A SZŐLŐKBEN NEM LESZEN GYÜMÖLCS, MEGCSAL AZ OLAJFA TERMÉSE, A SZÁNTÓFÖLDEK SEM TEREMNEK ELESÉGET, KIVÉSZ A JUH AZ AKOLBÓL, ÉS NEM LESZ ÖKÖR AZ ISTÁLLÓBAN. DE ÉN ÖRVENDEZNI FOGOK AZ ÚRBAN, ÉS VIGADOK AZ ÉN SZABADÍTÓ ISTENEMBEN.”
(HAB 3:17–18)

és bizonyosságot kell nyernünk arra vonatkozóan, hogy Isten dolgozik egyházáért, és gondoskodik róla!

Ezekben az időkben nagyon sok bátorítást találtam az Úr szolgálólányának írásaiban: „*A világnak emberekre van a legnagyobb szüksége, olyan emberekre, akik el nem adhatók és meg nem vesztegethetők, akik lelkük mélyéig igazak és becsületesek, akik merik a bűnt nevén nevezni, akik az iránytű pontosságával teljesítik kötelességüket, és kiállnak az igazság mellett, szakadjon bár az ég!*” (Ellen G. White, *Előtted az élet*, 57. o.).

Tervek és határozatok

Az alábbiakban röviden bemutatom a különböző ügyosztályok néhány tevékenységét, valamint a legújabb határozatokat, amelyek az utóbbi hónapokban befolyással voltak az egyház életére.

A szeptemberi hónap elején dolgozták ki a szolgálattelvők és a lelkipásztorok a „Maradj ifjú, és kövess Engem!” 2021-es missziós stratégiát, ami előbb elektronikus, majd nyomtatott formában is a gyülekezetek rendelkezésére áll. Ugyancsak ekkor döntöttünk egy országos evangelizációs kampány megtartásáról is november 7. és 21. között „Jöjjön el a Te országod” címmel, aminek központi témája Jézus Krisztus visszajövele.

Minden ügyosztály és intézmény alkalmazkodott az új szolgálati körülményekhez, ezért nagyon sok tevékenység online formában zajlik. Bár abban mindannyian egyetértünk, hogy számos tevékenység – vakációs bibliaiskola, lelkipásztori továbbképzés, könyvevangélisták kongresszusa, ifjúságvezetői kiképzések, stb. – online formában nem ér el olyan hatást, mint eredeti formájában, de hálásak vagyunk Istennek ezekért az időleges lehetőségekért is.

A lelkészi „táborok” a klasszikus, személyes részvétellel zajlottak a Bánáti-, Munténiai- és Moldvai Egyházterületekben, a másik három terület esetében – Olténia, Dél-Erdély és Észak-Erdély – az Adventista Egyház történelme során először a Zoom alkalmazás révén kerültek megszervezésre.

Visszatekintve, felhívom a figyelmet a következő tényezőkre, amelyek mindenképpen egy érett intézményi rendszerre, ugyanakkor bizonyos projektek felvállalására is vallanak:

- Az egyház minden szintű intézményeinek, alkalmazottainak és tagjainak az alkalmazkodóképessége az új tevékenységekhez és istentiszteletekhez a járványügyi helyzetben.
- Javasoltuk a tagok konzultatív jellegű, több

szakágat magába foglaló tanácsának létrehozását, amely az Unió Bizottságával együtt dolgozva terjedően elő javaslatokat az egyház hatékonyabb adminisztrálása érdekében.

- Intézményes kommunikáció a Vallásügyi Államtitkársággal a tagjainkat is érintő hivatalos nyilatkozatok közzététele érdekében.
- Egy pszichológusokból álló szakmai csoport létrehozása az egyház alkalmazottai számára, akik a Lelkészi Osztály irányítása alatt pszichoterapeutákként fognak dolgozni.
- Ebben az időszakban az ADRA az élvonalban szolgálta messzemenő odaadással szükségben levő embertársainkat. Tulajdonképpen csak azt folytatták, amit még a COVID-19 járvány előtt is nagyon jól végeztek.
- Az Egészségügyi Osztály szaktanácsadást nyújt az új egészségügyi szabályok betartásával kapcsolatosan a gyülekezeti programokra és gyülekezésekre vonatkozóan.
- A Statútum- és Szabályzatok Bizottság az Unió Jogi Osztályával együtt a Nyugdíjpenztár működési statútumát és további egyházi szabályzatokat aktualizált.
- A Sáfársági Osztály heti anyagokat állított össze, amivel a ránk bízott anyagi javak hűségese kezelésére buzdított.
- A gyermekeknek és ifjaknak szentelt missziós évre az Ifjúsági Osztály egy bibliaolvasási tervet dolgozott ki a serdülők és az ifjak részére.
- A Női Szolgálatok, a Gyermekek- és a Családi Osztály összefogásának köszönhetően készült el az entidnow.org honlap mintájára egy internetes oldal, amellyel hozzá szeretnének járulni a bármiféle visszaélések elleni küzdelemhez, különös figyelmet fordítva a nők és gyermekek elleni visszaélésekre.
- Egyházunk oktatási intézményeiben távoktatás zajlik, legyen szó az Adventus Egyetemről, vagy a Posztliceális Asszisztensképző iskoláinkról, amit a tanárok és adminisztrátorok erőfeszítései folytán tudunk megvalósítani.
- Különösen hálásak vagyunk Istennek az Adventista Médiaközpont munkatársainak szolgálatáért. Elmondhatjuk, hogy a Speranța Televízió és a Vocea Speranței Rádió adásai könnyebbé tették számunkra a járványt.
- A Generál Konferencia Éves Ülésén hivatalos nyilatkozatban foglaltak újra állást Ellen G. White írásai mellett.
- A Viața și Sănătatea Kiadó hang- és videoanyagokat készített. Ez a kezdeményezés nagyon hasznosnak bizonyul a jelenlegi helyzetben, de a jövőre nézve is.

- Az st.network internetes platform a Semnele Timpului folyóirat angol nyelvű cikkeit tartalmazza.
- A Romániai Hope Discovery újabb nézettségi rekordokat döntött a bibliai tartalmú rövidfilmek közzétételével.
- Az Unió szintjén megalakítottuk a Missziós Konzultatív Tanácsot, amely összehangolja az egyház különböző ágazatait és munkamódszereit.
- A következő évekre kijelöltük az egyház missziós stratégiáinak célközönségét.
- Létrehoztuk az Adventist Group platformot, amely kommunikációs eszközként szolgál a digitális misszionáriusok számára. Jelenleg több mint 200 alkalmazott és önkéntes, továbbá 400 személyes profil közvetíti, továbbítja az evangéliumi tartalmakat.
- A Szombatiskolai-, Lelkészi- valamint Nevelési Osztályok internetes képzéseket tartanak.
- Az Adventista Médiaközpont által sugárzott műsorokban nagyobb hangsúlyt fektetünk a bibliai üzenetre.
- Az Unió Titkársági Osztálya bevezette a Generál Konferencia lajstromozási programját (ACMS), amivel a Romániai Unió azon kevés országot tömörítő csoport tagjává vált, amelyben elektronikus formában történik a tagok nyilvántartása.
- A Pénzügyi Osztály hozzáértő munkájának köszönhetően naprakész pénzügyi helyzetjelentéseket kaptunk az Unióval, az Egyházterületekkel és az intézményeinkkel kapcsolatosan.
- A Kiadványok Osztály által irányított „Fedezd fel a könyvet!” Egyesület önkénteseket toboroz az egész országot átfogó könyvterjesztésre.
- Közzétettük az egyház hivatalos álláspontját a zenével kapcsolatosan.

Meggyőződésem, hogy a felsorolt projekteken kívül még sok más említésre méltó tevékenység van, amiről majd a különböző osztályok adminisztrátorai fognak tájékoztatni.

Különleges alkalmak

Az egyházi élet egy másik fejezete a járvány alatt a Dél-erdélyi Egyházterület soron kívüli Választói Közgyűlésének összehívása volt. Az általános hangulat mind a közgyűlésen, mind pedig a különböző albizottságokban figyelemről, érdeklődésről és jóérzésről tett bizonyosságot. A küldöttek kijelölték a képviselőiket, majd meghatározták a következő négy és fél év fontosabb irányvonalait. A közel kétszáz delegátus által kifejezett szavazat igencsak tanulságos volt, ha figyelembe vesszük az utóbbi hónapokban felgyülemlett

feszültségeket. A Közgyűlés tisztázta a helyzetet, vagyis bizalmat szavazott a korábbi szolgáltevőknek. Szeretném megjegyezni, hogy a Közgyűlés többségi támogatással szavazta meg a javaslatokat, és tette ezt felelősségérzettel és a szabályoknak megfelelően.

A változtatásokkal kapcsolatosan jegyzem meg, hogy az új kommunikációs stratégia értelmében szeptember 18–20. között indítottam újjára a [Pastor Aurel Neatu](#) hivatalos Facebook-oldalt és a [presedinte.adventist.ro](#) személyes blogot. Az Instagram-fiókom néhány nappal a Facebook-fiók nyilvánossá tétele után vált működőképessé. Ezzel a módszerrel is válaszolni szerettem volna a tagok által jelzett korábbi igényekre.

A blog előkészítésének munkálatai már februárban elkezdődtek, azonban a járvány és az egyház életében kialakult feszültségek késleltették a folyamatot. A nyár folyamán úgy döntöttem, hogy írott formában és videóban is megosztom a nyilvánossággal egyházi életünk fontosabb eseményeit. Az ősz beálltával aztán tevékeny részt vállaltam a tagok tájékoztatásának munkájában, és szeretnék továbbra is személyes kommunikációt folytatni a közösségi oldalakon, természetesen nem zárva ki, nem elhanyagolva az intézményes kommunikáció egyéb eszközeit.

A nyilvános tájékoztatás eléggé munka- és időigényes tevékenység, de a bizottsági tagokkal együtt ezáltal is szeretnénk átláthatóvá tenni az Unió döntéseit és stratégiáit. Ennek érdekében az októberi hónap végétől egy üzenetküldési tervet dolgoztunk ki a lelkészek számára. Ezek mellett már a szeptemberi hónaptól kezdve havi jelentést teszek közzé a napi és heti tevékenységemmel kapcsolatosan.

Van egy különleges esemény, amelyről szeretnék említést tenni, ám amelynek a fontosságát némileg elhomályosította a pandémia. Idén, 2020-ban múlt 150 éve, hogy hivatalos dokumentumban említették először Románia területén az adventistákat. Ezenkívül idén emlékezünk meg az egyház országos szervezetének, az Uniónak és kiadóhivatalának 100 éves fennállásáról is.

Ez a 100 vagy 150 év azonban számunkra nem az öröm vagy az ünneplés alkalma. Az advent pionírok bizonyára mélységes csalódást éreznének, ha tudnák, hogy utódaik 2020-ban még mindig várják Jézus Krisztus visszajövetelét. Ez az alkalom inkább a magunkba szállás, a megtérés és a hála alkalma kell, hogy legyen, amikor is megújítjuk fogadalmunkat azon cél mellett, amelyért Isten életre hívta az advent mozgalmat. Úgy imádkozunk, ahogy Krisztus tanított, hogy jöjjön

el az Ő országa, és Jézus Urunk minél előbb viszatérjen.

Bár nehéz időket élünk, meghívom a gyülekezeteket, hogy minden lehetőséget megragadva figyeljék meg Isten gondviselését egyházunk történelmében.

Gyülekezeti jelenlét

Végül szeretnék szót ejteni a gyülekezetek helyzetéről is. Az utóbbi időben gyakran hívtak fel a presbiter testvéreim és a lelkipásztor kollégák, és aggodalmuknak adtak hangot a gyülekezeti jelenléttel kapcsolatosan. Látogatásaim során én magam is tapasztaltam, hogy nagyon kevesen járnak a gyülekezetbe.

Az elővigyázatosság, a félelem és a korlátozások megváltoztatták a gyülekezetbejárás gyakorlatát. A Biblia azonban ekképpen tanácsol: „El nem hagyván a magunk gyülekezetét, amiképpen szokásuk némelyeknek, hanem intvén egymást annyival inkább, mivel látjátok, hogy ama nap közelget.” Tiszteletben tartjuk mindenkinek a döntését, és szeretnénk megőrizni a „testvéri szeretetet”, amelyről a Szentírásban is olvasunk. A gyülekezetben és a gyülekezeten kívül „társátok meg magatokat Istennek szeretetében, várván a mi Urunk Jézus Krisztusnak irgalmasságát az örök életre.” Erre tanít Júdás apostol, majd azzal a tanáccsal folytatja, hogy keressük meg azokat, akik elszakadtak tőlünk.

Mivel szeretnénk teljes képet alkotni az országos helyzetről, ezért az októberi hónap végén a titkári szolgálat egy kérdőívet tett közzé, amelyre az egyházterületek 230 lelkésze válaszolt. Ezáltal az országunkban levő adventista gyülekezetek kétharmadának a helyzetéről kaptunk jelentést. Az eredmények szerint október 24-én az összes gyülekezet és csoport kevesebb mint 5%-ában volt felfüggesztve a nyilvános istentisztelet. Csupán kilenc lelkész jelezte, hogy az általuk pásztorolt kerületben legalább két gyülekezet volt ideiglenesen zárva. A Romániai Unió lelkipásztorainak közel fele, 158 személy jelezte, hogy egyetlen halálesetük sem volt az általuk pásztorolt gyülekezetekben, 26 lelkész pedig egy-egy COVID halálesetről számolt be. A gyülekezetek kétharmadából beérkezett összesített adatok szerint október 30-án országos szinten 72 halálesetről tudtunk.

Nyilvánvaló, hogy a járvány alakulásából nagyon sok tanulságot kell levonnunk. Olvastam Louis Basset „Egy odaadó szolga háborúja” című könyvét, amelyben a Második Világháború végén egy román katonai tábornok azzal a kéréssel for-

dult a minisztertanácshoz, hogy ő lehessen az első, aki kiejti a „béke” szót. Averescu tábornok megakart bizonyosodni afelől, hogy a lehető legelőnyösebb békefeltételeket fogadja el az ország, és hogy az összes feltételt mindenki teljesen megérti. A mi esetünkben azonban úgy gondolom, hogy mint hívők meg kell tanulnunk teljes felelősségtudattal kiejteni a „Békesség Istentől!” köszöntést a gyülekezeteinkben, ugyanakkor örülünk és vágyódunk a keresztény közösségre. Tartsunk ki a „testvéri szeretetben”, és igyekezzünk megőrizni „a Lélek egységét a békességnek kötelékében.”

Következtetések

Minden eddiginél nagyobb szükségünk van egységre, igazi békességre és közös látásmódra, hogy egyházunk fejlődhessen! Az utóbbi időszak nehézségei közepette közülünk nagyon sokan azonosultunk Pál apostol szavaival, hiszen sokan úgy tekintettek ránk, „mint hitetőkre, és igazakra.” Mindezek mellett tudjuk, hogy az egyház szüntelen Isten kezében van, és ennek megértése békességet nyújt számunkra. Isten oltalmazza az egyházat, mivel az Ővé, és annak minden csatáját Ő vívja meg.

Hasznosnak találom Jakab apostolnak, Jézus testvérének a kérdését és a tanácsait: „Kicsoda köztetek bölcs és okos? Mutassa meg az ő jó életéből az ő cselekedeteit bölcsességnak szelídségével. Ha pedig keserű irigység és civódás van a ti szívetekben, ne dicsekedjete, és ne hazudjatok az igazság ellen. Ez nem az a bölcsesség, amely felülről jó, hanem földi, testi és ördögi. Mert ahol irigység és civakodás van, ott háborúság és minden gonosz cselekedet is van. A felülről való bölcsesség pedig először is tiszta, azután békeszerető, méltányos, engedelmes, irgalmassággal és jó gyümölcsökkel teljes, nem kételkedő és nem képmutató. Az igazság gyümölcse pedig békeségben vettetik azoknak, akik békességesen munkálkodnak.”

Miután olvastam Ted Wilson testvérünknek, az Adventista Egyház elnökének a Generál Konferencia Éves Ülésén elhangzó üzenetét, azért imádkozom, hogy ebben a bizonytalan időszakban az adventisták mindenütt a „stabilitás horgonyai és a reménység oszlopai” legyenek.

Az utóbbi fél év összefoglalójának végén hangoztatok azon vágyamnak, hogy túl a mi munkánkon, a lelkész kollégák és a hívők munkáján, láttassék meg az Úr műve az Ő szolgáin, és dicsősége az Ő fiain (Zsolt 90:16). ■

Aurel Neatu, a Romániai Unió elnöke

TUDJUK, HOGY AZ EGYHÁZ SZÜNTELEN ISTEN KEZÉBEN VAN, ÉS ENNEK MEGÉRTÉSE BÉKESSÉGET NYÚJT SZÁMUNKRA. ISTEN OLTALMAZZA AZ EGYHÁZAT, MIVEL AZ ŐVÉ, ÉS ANNAK MINDEN CSATÁJÁT Ő VÍVJA MEG.

SZÁMOK ÉS FELELŐSSÉGEK

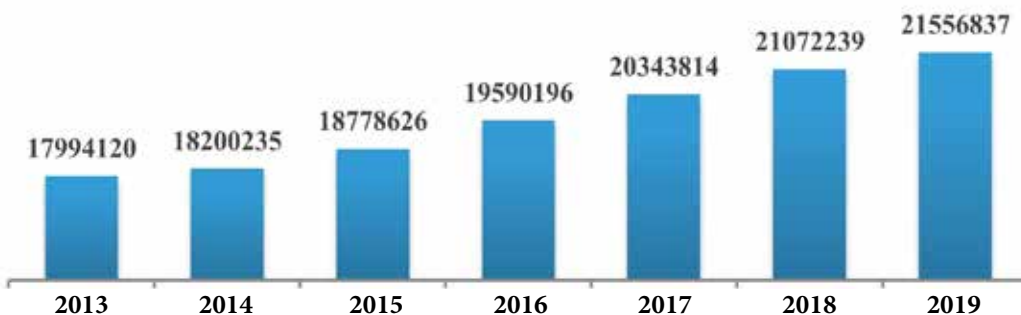
Sínai pusztájában, a számos sürgős tennivaló ellenére Isten azt kérte Izrael vezetőitől, hogy számlálják meg a népet. Vajon miért? Isten miért tartotta a legfontosabbnak a „népszámlálást” épp akkor, amikor kihozta őket Egyiptomból? Megfigyeltem, hogy Mózes első könyvétől egészen a Krónikák második könyvéig 109 alkalommal esik szó népszámlálásról. Miért? Isten nem azért járt el így, mert mindenképpen tudni akarta a rabszolgasorsból kivonulók pontos számát, mivel biztos, hogy jól tudta, hányan vannak. Azért rendelte el a népszámlálást, hogy Mózes és a 12 törzs vezetői megértsék: a gyermekeken és az asszonyokon kívül hatszázháromezer ötszázötven személy létezése függ tőlük.

Hatalmas párhuzam vonható a zsidó nép vezetőinek felelőssége és a Romániai Adventista Egyház vezetőinek felelőssége között. Az egyház nagymértékben függ a vezetőitől. Döntéseink, terveink és magatartásunk közvetlenül és biztosan befolyásolják az egyház életét.

Ezekkel a gondolatokkal hívlak meg, hogy teintsünk át néhány kimutatást Isten mai népének legutóbbi „megszámlálásával” kapcsolatosan.

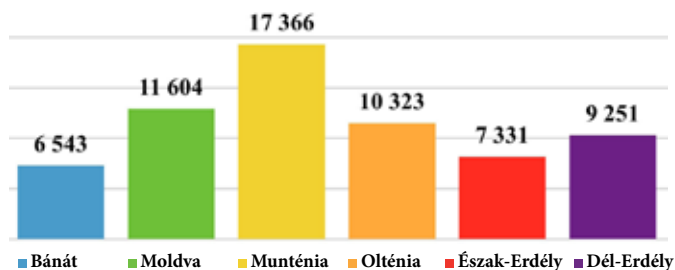
Egyházunk világszinten

Megfigyelhető, hogy a Hetednapos Adventista Egyház világszinten évről évre jelentősen gyarapszik, pozitív irányban fejlődik. Egyházunk a 2019-es év végén 21.556.837 tagot számlált, ami 142.058 taggal többet jelent az év eleji taglétszámhoz képest.

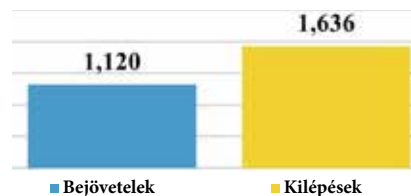

A Romániai Unió

A Romániai Adventista Egyház 2020. szeptember 30-án 62.418 tagot számlált. Íme a taglétszám egyházterületek szerinti elosztása:

Az év első kilenc hónapjában 1.120 személy csatlakozott az egyházhoz, viszont 1.636 kilépést jegyeztünk. Ezek szerint, míg az év elején 62.934 tagunk volt, kilenc hónap elteltével egyházunk 516 taggal kevesebbet, azaz 62.418 tagot számlált.

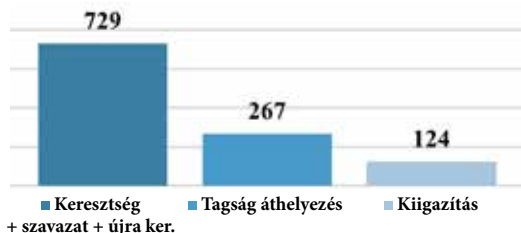

A TITKÁR JELENTÉSE
GEORGE
PĂRLITU

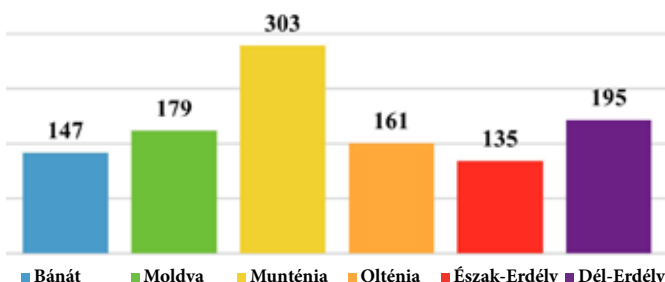

„SZÓLA PEDIG AZ ÚR MÓZESNEK A SÍNAI PUSZTÁJÁBAN, A GYŰLEKEZET SÁTORÁBAN...: VEGYÉTEK SZÁMBA IZRÁEL FIAINAK EGÉSZ GYŰLEKEZETÉT... VALÁNAK MINDNYÁJAN A MEGSZÁMLÁLTATTAK: HATSZÁZ HÁROMEZER ÉS ÖTSZÁZ ÖTVEN.”
(4MÓZ 1:1-2, 46)

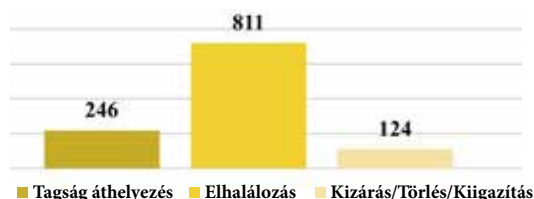
Bejövetelek:

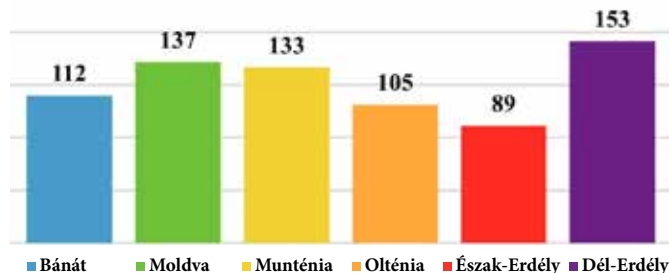
Bejövetelek egyházközségi szinten:

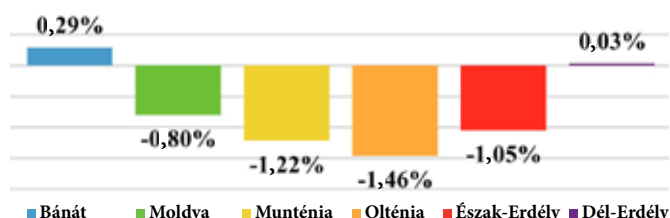
Kilépések:

Keresztbetegek száma az egyházközségekben:

Az egyházközségek növekedési/csökkenési útmutatói:

Az alábbi táblázat átfogó képet nyújt a taglétszám alakulásáról a 2020-as év első kilenc hónapjában.

Ez volt tehát az év első kilenc hónapjának a kimutatása. A tavaszi mérlegkészítő bizottsági ülés után majd teljes képet kapunk az egész évről vonatkozóan, és akkor majd levonhatjuk a szükséges következtetéseket is.

Felelősséggel tartozunk mindazok iránt, akik „megszámláltattak”, ezért arra kérjük Istent, hogy legyen népével e bonyolult járványügyi helyzetben úgy, ahogy 40 éven keresztül oltalmazta népét a pusztában. Ámen. ■

Georgel Pîrlitu, a Romániai Unió titkára

Egyházközség	Taglétszám 2020. jan. 1-jén	Bejövetelek			Kilépések			Taglétszám 2020. szept. 30.	Növekedés/csökkenés
		Kereszttség + szavazat + újra ker.	Tagság átkérése	Kiigazítás	Tagság átkérése	Elhalálozás	Kizárás/törlés/kiigazítás		
Bánát	6 524	112	29	6	35	71	22	6 543	0,29%
Moldva	11 697	137	34	8	39	142	91	11 604	-0,80%
Munténia	17 580	133	87	83	66	241	210	17 366	-1,22%
Olténia	10 476	105	40	16	34	175	105	10 323	-1,46%
Észak-Erdély	7 409	89	43	3	45	78	90	7 331	-1,05%
Dél-Erdély	9 248	153	34	8	27	104	61	9 251	0,03%
Összesen	62 934	729	267	124	246	811	579	62 418	-0,82%

HIT ÉS TÁVLATOK

Aváltsághelyzet különleges időszakot jelent egy ország, egy intézmény és egy ember életében, mivel károsan érinti a társadalmi, gazdasági és lelki élet alakulását. Ugyanakkor pozitív hatása is van, mivel kizökkent az élet rohanásából, abból, amit talán már automatikusan, közömbösen követünk, és a problémákra való összpontosításra kísért. Másfelől pedig segít jobban tudatosítani a prioritásokat, az értékeket, az elveket, a szabályokat, az élet igazi értelmét, és takarékosagra ösztönöz.

A költségvetés előrelátást nyújt az ilyen helyzetekre, mivel a segítségével felmérhetjük a kilátásainkat. A költségvetés segít a válság utáni válságokban is, ugyanis a kritikus helyzet utáni időszak is zavaros és nyugtalanító lehet. Még mindig nem érezzük a minden erőnket próbára tevő bizonytalan időszak utáni kilábalást, de ha a pandémia okozta jelenlegi válságra utalunk, a dolgok még bonyolultabbnak tűnnek, mivel még nem tudni, hogy meddig tart, és milyen mélyen fog érinteni.

Az alábbiakban bemutatok néhány, a 2021-es év költségvetésének alapjául szolgáló elvet.

1. A költségvetés formája

A 2021-es költségvetés hasonlít a 2020-as költségvetéshez, formailag egyszerű, hozzáférhető, jól körülhatárolható és rendezett ágazatokkal, egyensúlyban levő költségvetési vonalakkal, vagyis nem túlságosan szétszórt, ugyanakkor kellőképpen részletes. Átlátható, könnyen követhető mind az elemzés, mind pedig a gyakorlatba ültetés során.

2. A költségvetés alapja

A költségvetés-tervezet alapját a 2019-es év tevékenységi ciklusa képezi. Az említett időszak bejövetelei arányaiból kiindulva alkottuk meg a 2021-es költségvetést, ami 90%-ot, vagyis 9.021.384,49 lejt jelent (a befolyt tizedből).

3. Adatgyűjtés, elemzés és a levont következtetések beépítése a költségvetésbe

A kincstárnok az adminisztrátorokkal és az Unió bizottságával több szakaszban elemezte a költségvetési igényeket, és esetenként elvégezte

a szükséges kiigazításokat, a végső forma kialakítása pedig a Pénzügyi Osztályra hárult.

4. Megjegyzések és magyarázatok

4.1. Személyzeti költségek

Az Unióhoz az alábbi személyzeti kategóriák tartoznak: lelkeszek (26 fő), adminisztrációs személyzet (16 fő) – összesen 42 személy. Az új költségvetés-tervezet alapján a személyzeti költségek a (bruttó) tized 51,90%-át teszik ki.

4.2. Az Unió teljes személyzetének járuléka az érvényben levő törvények értelmében minimálisak, és az Unió megfelelő működését segítik elő.

4.3. Feltételezett kiadások

A költségvetés előkészítésekor a feltételezett 5 lej/euró árfolyamot vettük figyelembe. A Nemzeti Bank 3,5%-os inflációs rátát prognosztizál 2021-re (pénzügyi elemzők ennél borúlátóbbak, 4–6%-ot emlegetnek), ami negatív hatással lehet a költségvetési évre.

Az alábbiakban bemutatjuk az egyházterületek tizedből származó bejöveteleinek adatait a 2020-as év január–szeptemberi időszakában, mindezt összevetve a 2019-es év hasonló időszakával.

A tized teljes összege 2020 januárja és szeptembere között az elmúlt év hasonló időszakához viszonyítva 6,15%-kal nőtt, ami abszolút értékben 3.880.413 lejes növekedést jelent. Figyelembe véve a 3%-os inflációs rátát, a növekedés aktualizált aránya meghaladta a 3%-ot a 2019-es évhez viszonyítva.

Ebben az időszakban a nemzeti pénznem csupán kis mértékben ingadozott az euróhoz viszonyítva, az átlagárfolyam 4,82 lej/euró volt. A valutában befolyt tized 539.361 euróval volt több, mint az előző évben.

A szombatiskolai adományok összege 2020. szeptember 30-án 2.089.820 lejt tett ki, ami 648.370 lejjel volt kevesebb a 2019-ben befolyt összegnél (2.738.190 lej). A 2020. január – szeptemberi időszakban a szombatiskolai adományok összege az egyházterületekre lebontva a következőképpen alakult:

**A KINCSTÁRNOK
JELENTESE
EMIL
JIGAU**

**A KÖLTSÉGVETÉS
ELŐRELÁTÁST
NYÚJT A NEHÉZ
HELYZETEKRE,
MIVEL A SEGÍT-
SÉGVÉVEL FEL-
MÉRHETJÜK
A KILÁTÁSAINKAT.
A KÖLTSÉGVETÉS
SEGÍT A VÁLSÁG
UTÁNI VÁLSÁGOK-
BAN IS, UGYANIS
A KRITIKUS
HELYZET UTÁNI
IDŐSZAK IS ZAVA-
ROS ÉS NYUGTA-
LANÍTÓ LEHET.**

EGYHÁZ- TERÜLET	*2020-as árfolyam				2019-es árfolyam				*inflációs ráta	
	4,82		4,73		3,00					
	2020		2019		2020 / 2019					
	TIZED		Átlag/tized/tag/év		TIZED		Átlag/tized/tag/év		NÖVEKEDÉS	
	RON	EUR	RON	EUR	RON	EUR	RON	EUR	%	% aktualizálva
BÁNÁT	6 241 723	1 293 407	954	198	6 261 109	1 323 702	957	202	99,7%	96,7%
MOLDVA	12 833 532	2 659 358	1 106	229	12 207 487	2 580 864	1 037	219	105,1%	102,0%
MUNTÉNIA	19 899 455	4 123 556	1 146	237	18 435 392	3 897 546	1 043	221	107,9%	104,7%
OLTÉNIA	11 576 294	2 398 834	1 121	232	9 394 149	1 986 078	892	189	123,2%	119,5%
ÉSZAK-ERDÉLY	6 609 778	1 369 675	902	187	6 411 810	1 355 561	855	181	103,1%	100,0%
DÉL-ERDÉLY	9 798 555	2 030 452	1 059	219	10 368 977	2 192 170	1 120	237	94,5%	91,7%
ÖSSZESEN	66 959 337	13 875 282	1 073	222	63 078 924	13 335 921	997	211	106,15%	103,0%

* A www.bnr.ro és a www.economica.net szerint.

Bánati Egyházterület	223 862 lej
Moldvai Egyházterület	487 239 lej
Munténiai Egyházterület	577 542 lej
Olténiai Egyházterület	285 145 lej
Észak-erdélyi Egyházterület	251 376 lej
Dél-erdélyi Egyházterület	264 656 lej

Megfigyelhető, hogy az előző évhez viszonyítva a tized összege növekedett, a szombatiskolai adományoké pedig csökkent, miközben a taglétszám ugyanebben az időszakban 858 személlyel apadt. Míg egyházunk 2019. szeptember 30-án 63.276 tagot számlált, 2020. szeptember 30-án 62.418-ra csökkent a taglétszám. Aggasztó, hogy 2020-ban az összes adomány 27%-kal csökkent az előző év azonos időszakához képest.

A 2021-es év költségvetésének előkészítésében a következőket vettük figyelembe:

5. Az Unió célkitűzései 2021-re

5.1. A lelkeszi lakások felújítási munkálatai

Habár sok az igénylés, el kell ismernünk, hogy a szükségletekhez képest csupán szerény összegeket biztosíthatunk erre a célra, mivel kevés erre fordítható anyagi forrás áll a rendelkezésünkre.

5.2. Kiemelt fontosságú befektetések: *Méhkerti Központ*

Mivel már hosszú ideje nem folytak nagyobb munkálatok, az épület állagának romlása, az anyagi terhek és az állandóan változó törvénykezés előreláthatatlansága, ugyanakkor a meglévő

épület állagmegőrzésével kapcsolatos kiadások arra készítettek, hogy olyan költségvetési keretet biztosítsunk a projektnek, amely jelentős előrelépéseket eredményezhet ezen a téren. Tervezzük a központ javítási és bővítési munkálatait. Itt az elmúlt években befolyt összegekre alapozunk, viszont a rendelkezésünkre álló anyagi keret nem fedezi a költségeket. Beszereztük az összes jóváhagyást és építési engedélyt, amelynek érvényességét a hatóságok 2021. augusztus 4-ig meghosszabbították. E dátum után már nincs mód a határidő meghosszabbítására, ezért a törvény értelmében teljesen új építkezési engedélyt kell kérelmeznünk. Ezt elkerülendő, a lehető legrövidebb időn belül azonosítanunk kell a szükséges anyagi forrásokat, hogy elkezdhesük a munkálatokat.

5.3. Az egyházterületekkel, az Inter-Európai Divízióval, valamint a Generál Konferenciával közösen finanszírozott missziós tervek

Az Egyházterületek, az intézmények és az ügyosztályok az Unió közvetítésével teljes vagy részleges anyagi támogatást igényelhetnek a Divíziótól és a Generál Konferenciától. Ennek érdekében szorgalmazzuk, hogy a felső szintű vezetés nyújtson megfelelő tájékoztatást a finanszírozási lehetőségekről és eszközökről (Ajánlatkérés – Call notice; Finanszírozási útmutató – Guidelines; Pályázati útmutató – Guide for Applicants, stb.). A 2019. május 15/111-es határozat értelmében az összes pályázat bejegyzésre kerül a Pályázati Jegyzékbe (Project Registration Table).

PÉNZÜGYI OSZTÁLY

– MUNKASZABÁLYOK (111)

A Pénzügyi Osztály a következő szabályokat szavazta meg:

a. A 2021-es év költségvetésének előkészítése érdekében „egységes pályázati űrlapot” kell kitölteni.

b. Pályázati szabályzatot fogadtak el a Divízióhoz benyújtandó finanszírozási kérelmekre vonatkozóan.

c. Az Unió, az intézmények vagy a társintézmények projektjeinek támogatására befolyt összegek bejegyzésre kerülnek a pénzügyi jegyzékbe.

d. A Divízió vagy a Generál Konferencia felé benyújtott összes pályázat az Unión keresztül továbbítható, miután megtörtént az egyeztetés a kincstárnokkal, és a pályázatot az Unió bizottsága is jóváhagyta.

5.4. Adventista Médiaközpont

Egy korábbi határozat alapján 2017-től kezdődően az egyházterületek 5 évig a befolyt tized 2%-ával támogatják a médiaközpont működéséhez szükséges kiadásokat. A Romániai Unió 2020-ban a teljes tized 1,5%-ával támogatta a médiát, és ez így lesz 2021-ben is.

6. Költségvetésen kívüli alapok

A költségvetési tervzet jelentős, nem tizedből származó bejövettel is számol, nevezete-

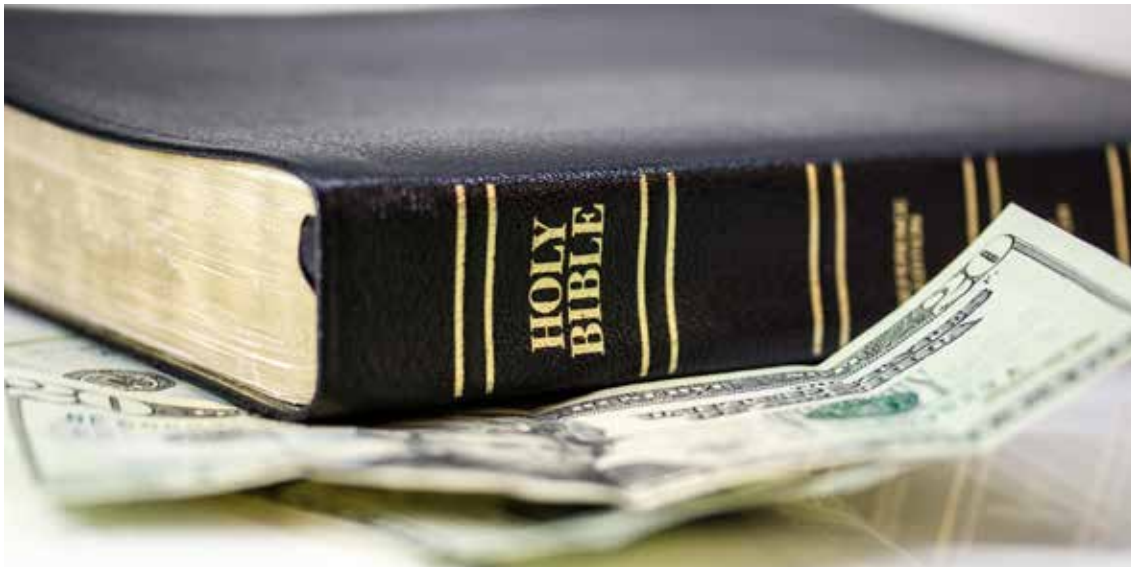
sen a vallásfelekezetekhez tartozó intézményeknek utalt állami támogatással. Ennek érdekében a pénzügyi osztály megfelelő technikai támogatást nyújt mindazoknak, akik ilyen alapokat szeretnének megpályázni (lásd a 2014. november 4-i, 984-es számú, a 2001/82-es módszertani és alkalmazási normák kibővítésére vonatkozó kormányrendeletet, valamint a 2002/1470-es kormányhatározatot szabályzó előírásokat). Megjegyzendő, hogy már 2019-ben elküldtük az Egyházterületek kincstárnokaihoz a 82-es kormányrendelet alkalmazási útmutatóinak teljes dokumentációját.

7. Következtetések

A válsághelyzet tanulsága az, hogy ilyenkor nemcsak arra kell képeseknek lennünk, hogy „elnyeljük” a krízis okozta sokkot, hanem arra is, hogy erőteljesen talpra álljunk. Szemmel tartva a 2020-as pénzügyi év eddigi alakulását, megállapíthatjuk, hogy az egyház képes talpra állni, mert van terve a holnapra, és megmutatta, hogy a legtöbbet tudja kihozni ebből a helyzetből. Lehetősége van bebizonyítani, hogy sokkal erőteljesebben fog kikerülni a krízisből, mint amilyen korábban volt, hisz rendelkezésére áll az ígélet: „*Ímé én ti veletek vagyok minden napon a világ végeztéig. Ámen!*” (Mt 28: 20). ■

AZ EGYHÁZ KÉPES TALPRA ÁLLNI, MERT VAN TERVE A HOLNAPRA, ÉS MEGMUTATTA, HOGY A LEGTÖBBET TUDJA KIHOZNI EBBŐL A HELYZETBŐL.

Emil Jigău, a Romániai Unió kincstárnoka

A BILCIUREȘTI-I HELMUT SCHLOTTERER SZOCIÁLIS KÖZPONT

A fiatal adventista Gabriel Ciobotaru 11 éves korától árvaházban nevelkedett. A középiskola elvégzése után szociológiát tanult az egyetemen, mert segíteni akart az árvaházakban élő adventista ifjaknak otthont és munkahelyet találni, amikor betöltik 18. életévüket, és már nem maradhatnak az intézményben. Gabriel tehát megalapította a „Șansa ta” nevű egyesületet, amelynek az „Egy meleg étel” elnevezésű projektje nagy sajtóvisszhangot kapott, amikor a fővárosi Északi-pályaudvaron minden csütörtökön meleg ételt kínált a hajléktalanoknak.

Most négy éve pedig a „véletlen” gondviselésnek köszönhetően jöhetett létre egy szép szociális és oktatási projekt a Dâmbovița megyei Bilciu-

rești községben. Helmut Schlotterer, a híres Marc Cain német női divatárucég tulajdonosa 2016 nyarán épp Bukarestben tartózkodott. Romániai barátaival folytatott beszélgetései során szerzett tudomást Gabriel tevékenységéről, és kellemesen meglepték őt a fiatalember mások megsegítéséért folytatott erőfeszítései. Schlotterer úr azonnal anyagi támogatást ajánlott fel egy szociális központ megalapításához egy romániai szegény községben, ahol a nehéz sorsú gyermekek meleg ételt kaphatnak, lezuhanyozhatnak, és megfelelő körülmények között végezhetik el a házi feladataikat. Gabriel talált is egy birtokot Bilciurești községben, ahol több szegény sorsú nagycsalád él. A Marc Cain Alapítvány fedezte a több mint

7.000 négyzetméteres birtok megvásárlásának költségeit, valamint részben az építkezés és az egészségügyi és tűzvédelmi engedélyek megszerzését. Az építkezéshez szükséges anyagok és a munkadíj költségeinek terhére több adventista gyülekezet és egyházon kívüli magánszemély vállalta magára.

A Helmut Schlotterer Szociális Központ minden engedéllyel rendelkezik ahhoz, hogy 60 gyermeknek szociális-oktatási programot nyújthasson, mivel Munkaügyi- és Társadalomvédelmi Minisztérium által akkreditált szociális szolgáltatásokat biztosító intézményként van nyilvántartva.

A központnak jelen pillanatban egy alkalmazott státuszban levő szakácsnője és egy román nyelvtanára van, aki segít a gyermekeknek a tanulásban, emellett pedig önkéntes fiatalok időszakonként különböző tevékenységeket folytatnak az intézményben. Az élelmiszerek és a tanszerek nagy részét a Kaufland üzletlánc biztosítja. A Romániai ASI támogatásával sikerült megvásárolniuk egy mentőautót a hajléktalanok szállítására, de az ASI a központ számos más programját is támogatja. Isten az Ő végtelen jóságában nagyon sok ember

Gabriel Ciobotaru és Helmut Schlotterer

szívét érintette meg, akik egészen váratlan módon járultak hozzá a szegények megsegítéséhez. Nemrég az egyik fogorvos közbenjárásának köszönhetően egy orvosi készülékeket forgalmazó cég fogorvosi kabinetet szerelt fel a központban, ahol önkéntes orvosok időnként fogászati ellátásban részesítik a gyermekeket és a környéken lakó rászorulókat. Újabban pedig a Galac megyei Matca községben élő hittestvéreink ajánlották fel, hogy fóliasátrat építenek a központ területén az étkeztetéshez szükséges zöldségek megtermeléséhez.

Bár a központot továbbra is támogatnunk kell imáink és anyagi javaink révén, a jelenlegi legnagyobb szükséglet a személyzet terén tapasztalható. Egy olyan családra, házaspárra lenne szükség, aki a központba költözik, és gondozza az anyagi és lelki javakat. Kiváló lakhatási lehetőségek állnak a rendelkezésre, az étkeztetést pedig a központ biztosítja. A munka fejében nettó 3.000 lejes havi fizetést ajánlanak a családnak.

Elvárás a gyermekek iránti szeretet és a vágy, hogy átadják a kicsinyeknek Jézus szeretetét és tanításait. Habár nem kimondottan vallásos jellegű központról van szó, a jelentkezőktől elvárják, hogy legyenek lelki beállítottságú szülők, akiknek minden szombatot várva-várt ünneppé kell tenniük a központba járó gyermekek számára. Emellett szükség van némi tapasztalatra a házi teendők és a gazdasági munka terén (udvar, kert, hőközpont kezelése, stb.). Legalább egyiküknek rendelkeznie kell autóvezetői jogosítvánnyal, és fel kell mutatniuk egy ajánlást attól az adventista gyülekezettől, amelynek tagjai.

Jelentkezni a 0744.910.487-es telefonszámon, vagy levélben az asociatia_san_sata@yahoo.com címen lehetséges.

Isten óvja továbbra is ezt a szolgálatot, és segítsen megtalálni azokat a lelki vezetőket, akikre ezeknek a gyermekeknek szükségük van! ■

KERESZTÉNY KEZDEMÉNYEZÉS DRAGOȘ PENCĂ

**ISTEN AZ Ő JÓSÁGÁBAN
SOK EMBER SZÍVÉT MEG-
MOZGATJA, AKIK A LEGVÁ-
RATLANABB MÓDON SEGÍT-
HETNEK A SZEGÉNYEKEN.
A LEGNAGYOBB SZÜKSÉG
A JELEN PILLANATBAN
AZ EMBERI TÉNYEZŐ.**

Dragoș Pencă, egyházi tanácsos

AZ IDŐ, AMIKOR MINDENT MEGÉRTÜNK

Leszedték a spagettit a fáról? Milyen volt az idei termés?” Most valószínűleg mosolyognak. De ezekkel a kérdésekkel indult a BBC 1957. április elsejei hírműsora. A Panoráma c. műsor vezetője, Richard Dimbleby egy svájci családról készült riportot mutatott be, amely gazdag... spagetti termékkel büszkélkedhetett. A filmben lát-szik, amint egy nő figyelmesen leszededegeti a fá-ról a hón áhított gyümölcsöt, és gondosan kite-ríti a napra száradni. A beszámoló felbosszantott egyeseket, másokat viszont kíváncsivá tett: az em-berek kezdtek betelefonálni a szerkesztőségbe, hogy megtudják, honnan szerezhető be a mag, amelyből ilyen csodálatos fa nő ki. Csak miután a műsorvezető figyelmeztette a nézőket, hogy ápr-ilis elseje van, értették meg az emberek, hogy egy jól megrendezett tréfáról volt szó.

Sajnos sokan hasonló – de korántsem ennyire ártatlan – módszert alkalmaznak a zavarkeltésre, és nemcsak április elsején. Könnyebben elhiszünk egy információt, ha olyan forrásból származik, amelynek bizalmat szavazunk, vagy ha tekintély-lyel rendelkező személy szájából hangzik el. De gondoltatok-e arra, hogy ezeket az információkat is le kell ellenőrizni? Hasonló a helyzet a bibliai tanításokkal is? A millenniummal kapcsolatos információkat ellenőrizni kell és érvekkel alá-támasztani.

A Merriam-Webster-féle szótár elektronikus változata a „millennium” szót ekképpen értelmezi: „A Jelenések 20-ban említett ezer év, amely alatt a szentség betölti a földet, és Krisztus uralkodik a Földön.” Az Encyclopædia Britannica szerint a „millennializmus” az a Jelenések könyvében alapuló bibliai hit, amely szerint Krisztus ezer évig fog uralkodni a Földön az Ő szentjeivel, a végső ítéletet megelőzően.

A béke és jólét ezer évének gondolata nagyon kellemes, de vajon igazolható-e a Bibliával? Tett-e ígéretet Krisztus arra, hogy a minden ember feletti végső ítélet előtt egy ilyen világ fog uralkodni Földünkön? A Biblia kutatói általában azt hiszik, hogy az ezer év az Úr Jézus Földre történő vis-zatérése előtt lesz, és hogy az evangélium hir-de-tése végül egy ezer évig tartó aranykorhoz fog ve-zetni. Ezt követően tér vissza Jézus, és kezdődik el az örök élet. Mások viszont úgy hiszik, hogy a millenniumra az Úr második eljövetele után ke-rül sor, és Krisztus országa a Földön lesz. Néme-lyek szerint azonban csupán szimbolikus képről van szó, és nem beszélhetünk valós, ezer éves idő-szakról.

Mi történik tulajdonképpen a Földön az ezer év alatt?

A millenniumról szóló részt Jelenések 20. fe-jezetében találjuk: „És láték egy angyalt leszállani

a mennyből, akinél vala a mélységnek kulcsa, és egy nagy lánc a kezé-ben. És megfogá a sár-kányt, azt a régi kígyót, aki az ördög és Sátán, és megkötöze azt ezer esztendőre, és veté őt a mélységbe, és bezára azt és bepecsételé ő fe-llette, hogy többé el ne hitesse a népeket, míg betelik az ezer esztendő; azután el kell néki ol-doztatni egy kevés időre” (1-3). A „mélység” szó még kétszer megjelenik a Jelenések könyvében:

„Az ötödik angyal is trombitált, és látám, hogy egy csillag esett le az égről a földre, és adaték annak a mélység kútjának kulcsa. Megnyitá azért a mélységnek kútját: és füst jöve fel a kútból, mint egy nagy kemencének füstje; és meghomályosodék a nap és a levegőég a kút füstje miatt” (9:1–2).

Jelenések 8:10 verse szerint Sátán a menny bukkott „csillaga” és a mélység kulcsának birtoklója. A 20:1–3 szakaszban azonban a próféta úgy írja le Sátánt, mint aki egy láncsal meg van kötözve, és akit egy nálánál erősebb angyal a mélybe vet, ez az angyal ugyanis rendelkezik a kulccsal és a tekintéllyel ahhoz, hogy Sátánt megkötözze és a mélybe vesse. Hogyan magyarázható ez a változás? Hogyan lesz a mélység urából a mélység rabja? Egykor nála volt a mélység kulcsa, most meg másvalaki birtokolja. Mi történt időközben? A rövid válasz az, hogy bekövetkezett egy fenséges esemény: az Úr Jézus második eljövetele. Ebből logikusan következik, hogy Sátán pozíciója Krisztus második eljövetele előtt gyökeresen különbözik a Krisztus eljövetele utáni pozíciójától. A Jelenések 19-ben bemutatott drámai leírás alapján a győzedelmes Krisztus visszatér a Földre a mennyei hadsereg élén. A feddhetetlen halottak feltámadnak és felemeltetnek az égbe az élő igazakkal együtt, hogy közösen fogadják a Megváltót. A gonoszok – a megváltásban nem részesülők – nem élnek túl Krisztus visszajövetelének dicsőségét és ragyogását, következésképpen Sátán emberi szövetségesei nélkül marad. Azelőtt megkísérthette a Föld lakóit, hogy szálljanak szembe Istennel. Miután azonban Jézus és az igazak felemelkednek a mennybe, jóllehet Sátán és angyalai továbbra is lázadnak Isten ellen, nem lesz több ember a Földön, akit ügynökként felhasználhatna a jó és a gonosz közötti küzdelemben. Nincs kit többé megkísérteniük és megvezetniük. A Jelenések 20:1–3-ban élénk társulókép szimbolikus, Sátán nyilván nem szó szerint van láncba verve és egy mély gödörbe vetve. Ha elfogadjuk, hogy a lánc, a sárkány és a kulcs figuratív elemek, nincs okunk azt hinni, hogy a mélység szakadékként vagy kiszáradt kútként értelmezendő, amelynek lakattal zárható fedele van. Ezer éven keresztül fogoly marad a pusztaság és lakatlan Földön, ahol a saját maga teremtette körülmények láncainak lesz a foglya, és látni fogja a lázadása miatt bekövetkezett rettenetes pusztítást. Az Új Testamentumban olvassuk, hogy Sátán és angyalai a mélységben szenvedik el büntetésüket: „Mert ha nem kedvezett az Isten a bűnbe esett angyaloknak, hanem mélységbe taszítván, a sötétség láncaira adta oda őket, hogy fenntartassanak az ítéletre” (2Pt 2:4).

Jeremiás próféta ekképpen jellemzi ezt az állapotot: „Nézek a földre, de íme kietlen és pusztaság; és az ég, de nincsen világossága! Nézek a hegyekre is, íme reszketnek; és a halmokra, de mind ingadoznak! Nézek és íme egy ember sincsen; és az ég madarai is mind elmenekültek. Nézek, és íme a bő termőföld pusztává lőn; és minden városa összeomlott az Úr előtt!” (Jer 4:23–26).

Ez az a „mélység”, amelyben Sátánnak ezer évig kell fogságban lennie. Ez idő alatt elgondolkozhat a tettein. Érdemes megjegyezni a Jeremiás által használt kifejezéseket: „íme egy ember sincsen”, és „az ég madarai is mind elmenekültek”. Jeruzsálem pusztulásán túl a próféta itt drámaiságot közvetítő szavakkal a világszerte katasztrofális megsemmisülést hangsúlyozza, pontosabban azt, hogy egyetlen ember sem lesz életben az ezer év alatt. „És azon a napon az Úrtól levágnak a föld egyik végétől fogva a föld másik végéig; nem sirtatnak meg, és össze sem hordatnak, és el sem temettetnek, olyanok lesznek a földnek színén, mint a ganéj” (Jer 25:33).

Mi történik a mennyben az ezer év alatt?

A Jelenésekben olvassuk: „És láték királyi székeket, és leülének azokra, és adaték nekik ítélettétel; és látám azoknak lelkeit, akiknek fejüket vették a Jézus bizonyágtételéért és az Isten beszédéért, és akik nem imádták a fenevadat, sem annak képét, és nem vették annak bélyegét homlokukra és kezeikre; és éltek és uralkodtak a Krisztussal ezer esztendeig” (Jel 20:4). Mit tesznek tehát az üdvözültek a mennyben az ezer év alatt? Beletelik egy bizonyos időbe, míg megszokják a mennyei tájak szépségét, míg fülük hozzászokik a mennyország csodálatos hangjához. Igen, időbe fog telni, míg „megszokjuk” a mennyet.

Mindezek ellenére a szenteknek bőven lesz aktivitásuk a mennyben. A Jelenésekből tudjuk, hogy ez idő alatt Krisztussal együtt királyokként fognak uralkodni. Elsősorban lehetőségük lesz közvetlenül is megfigyelni Isten igazságosságát és szeretetét abban, ahogy a bűn problémáját megoldotta. Jobban megértik, mint bármikor azelőtt, hogy Isten minden valaha élt ember üdvösségéért küzdött. Látni fogják, hogy az elveszettek elutasították Krisztus hívásait. Ha egy közeli barát vagy szeretett személy hiányozni fog a mennyből, a hozzá közelálló üdvözült meg fogja tudni vizs-

A MILLENNIUM JELENTÉSE BALLA LORÁND

MIT TESZNEK TEHÁT AZ ÜDVÖZÜLTEK A MENNYBEN AZ EZER ÉV ALATT? BELETELIK EGY BIZONYOS IDŐBE, MÍG MEGSZOKJÁK A MENNYEI TÁJAK SZÉPSÉGÉT, MÍG FÜLÜK HOZZÁSZOKIK A MENNYORSZÁG CSODÁLATOS HANGJÁHOZ. IGEN, IDŐBE FOG TELNI, MÍG „MEGSZOKJUK” A MENNYET.

gálni, hogy mit tett Jézus azért, hogy magához vonzza az illető személyt, és miért bizonyultak hiábavalóknak az erőfeszítései. Isten türelemmel válaszolni fog minden kérdésükre, és minden kétség tisztázódni fog elkárhozott szeretteikkel kapcsolatban: Isten jelleme nyitott könyvként tárul fel előttük. Továbbá, Pál apostol kijelentése szerint „angyalokat fogunk ítélni” (1Kor 6:3), ami azt jelenti, hogy a megváltott szentek a világ királyai és ítélőbírái lesznek. Az egykori áldozatok hajdani ítélőik felett mondanak ítéletet. Végtelenül magasabb törvényszék ez, mint a Föld bármely, bármikor működött bírósága, amely elé be lesz idézve az összes valaha élt ember, akinek neve nem szerepel az élet könyvében. A Biblia egyértelmű: minden hívő részt fog venni a világ és a gonosz angyalok elleni ítélethozatalban. A feddhetetlenek felül fogják vizsgálni a Sátánra és angyalaira kimért végső ítéletet. A mennyei akták megnyitása és ellenőrzése nyomán a kétség leghalványabb nyoma sem marad annak, hogy a szerető Isten igazságosan járt el. Elhárul Isten felett minden vád, amit Sátán ellene hangoztatott.

Az ezer éves periódussal véget ér a gonosz oly sokáig uralmon lévő rendje, és kezdetét veszi az új egyetemes rend: viszonyítási pont a bűn tragédiájának végéhez és az új egyetemes rend győzelmének kezdetéhez. Ez az „örösváltás” időt biztosít az embereknek, a világegyetem lakóinak és az angyaloknak, hogy a bűn felé hajló gondolkodásukat átállítsák: többé nem egy olyan világ felé hajlanak, amelyben a bűn uralkodik, hanem amelyből teljességgel hiányzik a bűn romboló hatása. Amint Isten jónak látta, hogy egy bizonyos idő teljen el Krisztus első és második eljövetele között, ugyanúgy időnek kell eltelnie Krisztus második eljövetele és az Új Föld megeremítése között is. Ez a tíz évszázadnyi idő – majdnem annyi, mint a Földön legtöbbet élt ember kora – egy alkalmazkodási periódus lesz, eszményi időkeret, amelyben Isten különböző századokban és kultúrákban élt embereinek szükségük van megismerkedniük egymással. Ebből azt a következtetést vonhatjuk le, hogy a feltámadáskor az emberek nem veszítik el egyéni és kulturális vonásaikat. Továbbra is fenn fognak állni – felismerhetőek lesznek – a személyek közötti belső különbségek. Habár feltámadáskor az igazak dicsőséggel teljes lelki testet kapnak, ezek a Krisztus testéhez hasonló valóságos testek lesznek. Adott lesz tehát a csodálatos lehetőség, hogy az emberek megismerjék egymást és a mennyei lényeket.

A legnagyobb előjog azonban az lesz, hogy közelről megismerhetjük Istent, lesz időnk megérteni az emberiség számára lefektetett tervét. Isten azt akarja, hogy teljes bizalmunk legyen az Ő vezetésében. Ebből az okból kifolyólag immár több ezer évet töltött azzal, hogy türelmesen foglalkozott a mennyei lényekkel és az emberekkel egyaránt. És tenni fogja ezt újabb ezer évig? Miért ne! Szívesen meg fogja tenni mindaddig, míg az emberek

szemtől szemben Vele megértik, milyen is Ő valójában. A millennium után Sátán, az ő angyalai és mindazok, akik nem fogadták el Krisztus kegyelmét, elszenvedik végső büntetésüket: az égből származó tűz megemészti őket. Istent mélységesen foglalkoztatja, hogy mielőtt ez bekövetkezik, legyen időnk teljességgel megérteni, miért szükséges ilyen drámai módon elpusztulniuk a gonoszoknak.

1Mózes 18. fejezetében Isten gyalogosan, emberi alakban, meglepetésszerűen meglátogatja Ábrahámot. A vendégszerető pátriárka meghívja a fel nem ismert Vendéget, hogy pihenjen meg nála, és egyék valamit. Étkezés után Ábrahám elkíséri egy darabig különleges Vendégét. Egy magaslatra érnek, és miközben a pusztaság távoli városait nézik, Isten elmondja Ábrahámnak, hogy mire készül. A pátriárka nagyon meglepődötten hallgatja. Végül tudatosul benne, kicsoda a Vendége, és azonnal a két bűnös városról kezd el beszélni Neki. Sok ottani embert ismer, legfőképpen az unokaöccsét, Lótót. Kétségtelen, hogy Isten döntése sok kérdést vet fel az elméjében. Érezve, hogy Isten nem zárkózik el a párbeszédétől, Ábrahám alázatosan megkérdezi Tőle: „Avagy az egész föld bírása nem szolgáltatna-é igazságot?” (1Móz 18:25). Majd alázattal, kitartóan arra kéri Istent, hogy ne pusztítsa el azokat a városokat, amennyiben lakói közt talál legkevesebb ötven igaz embert. Isten azt az érzést kelti Ábrahámban, hogy nem tudja, mit talál majd Sodomában; nem árulja el neki, amit a városokról tud, de értésére adja, hogy a lakosság megmentése és nem az elpusztítása a célja.

A következő reggel Ábrahám kíváncsian visszatér arra a helyre, ahol előző nap elköszönt mennyei Vendégétől: látni akarja, hogy mi történt a városokkal, amelyekről a Vendégével beszélgetett. Fájdalmasan nézi az ég felé szálló sötét füstöt, fáj neki a két város sorsa, de megérti, miért kellett ennek bekövetkeznie. Meg van győződve arról, hogy Isten betartotta a szavát, és ha nem lett volna elég oka, nem semmisítette volna meg a két várost. Ábrahám ráébred, hogy a lakosok sokkal gonoszabbak voltak, mint azt gondolta, és még csak ötven igaz ember sem élt közöttük. Később tudja csak meg, hogy a nagy katasztrófát megelőzően Isten kimenekítette Sodomából az összes jó embert, akit ott talált.

A városok sorsát nem változtatta meg, de a barátja, Ábrahám mélyebben megértette a helyzetet.

A millenniummal Istennek az a célja, hogy mi, az üdvözültek teljességében megértsük a megváltási tervet, és választ kapjunk minden kérdésünkre. Az ezer év végén mindannyian felkiáltunk majd: „Mely nagyok, Uram, a te műveid, igen mélységesek a te gondolataid!” (Zsolt 92:6). ■

GYÉRESI JÓZSEF (1929–2020)

GYÉRESI JÓZSEF, a romániai adventista közösségben jól ismert adventista lelkipásztor a Krisztus visszajövetelére vetett sziklaszilárd hitben hunyt el 2020. október 31-én. Kilencvenegy évre kiterjedő élete (1929–2020) eseménydús volt. Nehéz feladat összesűriteni ezt az életet egy gyászjelentésben.

Lelkészi munkásságának leírásában kiemelendő, hogy negyven éven át (1954–1994) szolgálta példaértékű hűséggel Istenét, Akinek Egyházát mélyen szerette, és annak tagjait fáradhatatlanul látogatta, lelkigondozta és lélekmentésre nevelte. Órá nézve tudatosan nem használhatjuk a „nyugdíjazott lelkipásztor” státuszjelzőt, hiszen csak pápíron volt „nyugalmozott.” A valóságban élete utolsó leheletéig rendelkezésére állt a gyülekezeteknek és a Dél-erdélyi Egyházterületnek, mindaddig, amíg – ha támogatva is – felmehetett a szószékre. Isteni öröm töltötte el lelkét, amikor szombatról-szombatra újabb megbízást kapott a szolgálathoz. Igét hirdetett, lelkeket gondozott. Prédikációinak középpontjában elmaradhatatlanul az Úr Jézus Krisztus állt. Az Ő üdvösséget hozó kereszthalála, példaértékű élete, szenvedései, feltámadása, valamint a dicsőséges visszajövetelére és az azt követő feltámadásba vetett rendíthetetlen hit adott neki életerőt és motivációt.

De hogyan is kezdődött ez az élet, és milyen tartalom telítette azt?

1952-ben felvették az akkori, Bukarestben működő Adventista Lelkészképző Teológiai Intézet első évére, ahol két év alatt sikerült elvégeznie az amúgy négy évet felölelő teológiai alapképzést. Ennek nyomán lelkészi oklevelet szerzett. 1954 szeptemberétől egészen 1994 szeptemberéig a következő lelkészi kerületekben látta el prédikatori teendőit: Kolozsvár, Gyergyószentmiklós, Nagyvárada, Nyárádszereda, Csittszentiván és végül a marosvásárhelyi „A.” Ez utóbbit tíz éven át szolgálta, mondhatni a világ legnagyobb magyar taglétszámmal rendelkező gyülekezetének a nagyon összetett, sokrétű lelkészi munkáját végezve.

Sokat fektetett a fiatal házasságokba, akiknek házassági közösségmélyítő tanfolyamokat tartott.

A ma még élő férfiak és feleségek emlegetik azokat a gyakorlati tanításokat, amelyek áldott hatást gyakoroltak házastársi viszonyukra.

1985-től öt éven át dolgozott a Romániai Unió bizottságában, mint bizottsági tanácsos. Abban a kiváltságban is része volt, hogy delegátusként képviselhette a Romániai Adventista Egyházat az 1980-as Generálkonferencia Választói Közgyűlésén, az Egyesült Államokban.

Majd 1990-től két évet tevékenykedett a Kolozsvári Egyházterület Szombatiszkolai és Családi Szolgálatok Osztályának élén, ügyosztályvezetőként.

Visszapillantva a fent leírt lelkészi életútra megállapíthatjuk, hogy nagy része a kommunista hitellenesség és az ebből származó megszorítások, nehézségek és kihívások keresztútján megtett út volt. Ennek ellenére csodálatos győzelmekkel, lélekmentéssel, keresztségekkel, és úgy mond „illegális” evangelizációkkal gazdagított élettapasztalatnak minősíthető.

Mindezek után egy kissé személyesebb hangvételt kell megpendítenünk életleírásában, és pedig szólnunk kell a családjáról is. Gyéresi József lelkészi életsikerének magyarázata házasságában is keresendő. 1958. május 18-án családi körben, szerény körülmények között eljegyezte Csongvay Domokos adventista lelkipásztor lányát, Mártát. Majd polgári esküvőjüket Aradon tartották meg, és az azt követő egyházi házasságkötést hitelesíteni hivatott áldáskérésre szintén Aradon került sor 1958. szept. 28-án. Ebből a házasságból két gyermekáldás származott: fiuk Ernő és lányuk Judit. Ernő szintén a lelkészi hivatás útját választotta, akiben rengeteg öröme telt addig, amíg annak korai halála felettébb nagy kihívás elé állította az Édesapa hitét. De mindennek ellenére Istenbe vetett mély bizalma nem ingott meg!

Szívünk ünnepélyes reménnyel átítatott fájdalomában mit is köszönhet meg Istennek hűséges szolgája élete végén? A fent leírt életből felénk áradó áldott befolyást. És azt a tartalmi életgazdagságot, amit Isten gondviselő kegyelmének tudhatunk be.

Zárszóként hadd álljon itt Gyéresi József adventista lelkipásztornak és az özvegyen maradt feleségének, Mártának az Isten ügye iránti elkötelezettségét összefoglaló hitvallása: „Mindketten igyekeztünk a magunk adottságait Isten munkájában felhasználni.” ■

**SZOLGÁLAT ÉS
ÁLLHATATOSSÁG
SZALLÓS-FARKAS
ZOLTÁN**

„MINDKETTEN IGYE-
KEZTÜNK A MAGUNK
ADOTTSÁGAIT ISTEN
MUNKÁJÁBAN FEL-
HASZNÁLNI.”

Dr. Szallós-Farkas Zoltán, egyetemi docens, Adventus Egyetem

A KIVONULÁS TÜKÖRKÉPE

Az Úr Jézus nyilvános munkássága nagy vonalakban egy megdöbbentő és érdekes tükörképe a kivonulásnak.

Minden a kivonulás végpontjával kezdődik: a Jordán vizével, Jézus Krisztus i. u. 27-ben, Keresztelő János által elvégzett keresztségével. Az esemény pontosan úgy valósult meg, ahogy meg lett jövendölve Dán 9:25 versében. Józsué idejében a Jordán folyása csodálatos módon megállt, amikor a frigyládát hordozó papok beléptek a folyó vizébe, és ezzel megnyílt az út Izrael népe előtt, és átkelhetett a másik partra, Kánaán földjére. Amikor Jézus belépett a Jordánba, a vízfolyam ugyan nem állt meg, viszont egy sokkal nagyobb csoda történt: megnyílt a menny, és elhangzott az Atya Isten értékes üzenete: „Ez az Én szerelmes Fiam, akiben

Én gyönyörködöm!” A Szentlélek pedig galamb képében alászállt, mintegy jelezve Jézus messiási felkenetésének profetikus momentumát.

Keresztsége után a Megváltó azonnal a pusztába vonult, ahol 40 napig tartó böjt után Sátán közvetlen támadásával szembesült. A hasonlóság abban rejlik, hogy Izrael népe a Sínai pusztában a kivonulás 40 éve alatt magát Isten kísértette elégedetlenségével, zúgolódásával és emberi hajlamaival (Zsolt 95:10).

Később az Úr Jézus felvezette hallgatóit a Boldogmondások Hegyére, ahol a Tízparancsolat lelki vonatkozásairól és változhatatlan voltáról beszélt nekik, amelyet Ő maga jelentett ki a Sínai hegynél Izrael egész népének füle hallatára.

AZ ÜDVÖSSÉG ÚTJA EMILIAN NICULESCU

AZ EMBER-JÉZUS
LÁTHATÓ MÓDON
JÁRTA BE AZ ÜDVÖS-
SÉG ÚTJÁT A KIVO-
NULÁS ÚTJÁNAK
TÜKÖRKÉPEKÉNT.

Jézus a városokat és a falvakat járva valósította meg a csodát, mely során naponta tanításainak mannájával és élő vizével táplálta a lelkeket.

A Megváltó nyilvános munkásságának befejeztével jutunk el az Ő áldozatának „Vörös-tengeréhez”, amely azonban sokkal nagyobb, mint bármely tenger vagy óceán. Annak idején, a Vörös-tenger partján a nép Mózes énekét énekelve fejezte ki örömét az ellenség pusztulása láttán, és most, ezen ünnepélyes esemény „partján” Jézus „elénekelte” a Bárány Énekét: „Atyám, bocsásd meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek!” Itt halt meg Isten Báránya, vérét adva azért, hogy a bűnbeesés által az ellenségévé vált ember ne vesszen el, hanem bűnbocsánatot nyerjen. Hajdanán Isten megakadályozta az egyiptomi üldözőket, hogy a népet visszavigyék a fogságba. A fáraó személyes vezetése alatt álló lovak és lovasok a Vörös-tengerbe veszttek. Megváltónk a kereszthalála által hátrította el annak veszélyét, hogy a bevallott bűneink, amelyekért már bocsánatot kérünk, többé ne üldözzenek bennünket. A Feledés-tengerébe „vetette” ezeket.

Érdekes megfigyelni, hogy Jézus nyilvános tevékenysége nem zárult le a Húsvét ünnepével, mely ünnepel kezdődött annak idején a kivonulás. Akkor a húsvéti bárány vére a héberek ajtófélfáin tűnt fel annak jeleként, hogy hisznek az igazi isteni Bárány eljövételében, „aki elveszi a világ bűneit.” Jézus véráztatta keresztye pedig ennek az évezredek óta tartó reménységnek és hitnek a beteljesülését jelentette.

Végül Jézus fölemeltetett a mennybe, ahonnan a kivonulás kezdetén alászállt.

Az Ember-Jézus látható módon járta be az üdvösség útját a kivonulás útjának tükörképeként, és ezzel teljes mértékben igazolta azt, amit saját magáról kijelentett: „Én vagyok az út, az igazság és az élet.” A megváltás útját verejtékkel, könnyekkel és saját vérével jelölte meg, hogy így segítségre siethessen mindazoknak, akik szeretnének megmenekülni a bűn rabságának „Egyiptomából”, és a mennyei Kánaánba akarnak jutni. És mint hajdanán, ma is készen áll arra, hogy minden ember kivonulását irányítsa. ■

Emilian Niculescu, nyugdíjas lelképásztor

BŰNÖZŐBŐL ISTEN GYERMEKE

Tizenhat évvel ezelőtt minden héten bejártam a Konstanca megyei Poarta Albă börtönbe. A bibliaórákon együtt énekeltünk és imádkoztunk a foglyokkal. A találkozókra járók között volt Burlacu Ion is, aki minden alkalmat megragadott, hogy imádkozhasson. Általában röviden, és szinte mindig ugyanazt az imát mondta el: „Uram, tégy csodát, oldd meg a köztem és az édesanyám közt fennálló problémát!” Nagyjából egy éven át járt az összejöveteleinkre. Egyik alkalommal négyszemközt beszélgethettünk, és elmesélte a bánatát: „Régóta börtönben vagyok. A vétkemet már megvallottam Istennek könnyek között, és Ő megbocsátott, de édesanyám nem hajlandó megbocsátani. Többször is írtam neki könnyek-kezt átírt levelet, de mindhiába...”

Megkérdeztem, hogy segíthetek-e, amire azt válaszolta, hogy az lenne élete legnagyobb öröme.

Cojocar u testvérrel együtt indultunk el megkeresni Ionică édesanyját. Bemutatkozásunkkor elmondtuk, hogy a Humanitárius Börtönszolgálat önkéntesei vagyunk, akik a Poarta Albă-i börtön lakóival foglalkozunk. Jóformán még be sem fejeztük a mondandónkat, máris megkérdezte, hogy talán Ionică megint rossz fát tett a tűzre? Majd ordítózni kezdett: „Nem tudok neki megbocsátani!” Érvekkel próbáltuk jobb belátásra bírni, de nem jártunk sikerrel. Végül támadt egy ötletem: „Rendben van, nem bocsát meg neki, és ez a maga dolga, viszont a fia és az ön nyugalmáért egyezzünk meg valamiben! Mi készítünk egy csomagot Ionică számára, aztán elvisszük magunkkal önt, hogy egy látogatás során átadhassa neki a csomagot. Így ön is megnyugszik, meg a fia is.” Elfogadta az ajánlatot: „Végül is egy csomagot én is elő tudok készíteni.”

Egy héttel később újra felkerestük. A kapuban várt ránk, kezében a csomaggal. Megérkeztünk a börtönhöz. Cojocar u testvér az autóban maradt imádkozni, eközben én a váróterembe vezettem a hölgyet. Húsvét volt, aznapra nagyon sok látogatás volt előjegyezve. Sorra kiállították a neveket, de akik nem hallották az hozzátartozójukét, azok kissé hátrébb húzódtak. A hölgy is félrevonultan várakozott, amikor az intézmény egyik alkalmazottja hirtelen még kért egy személyi igazolványt. Mivel a várakozó hölgy épp a közelben állt, odanyújtotta az okmányát, s így már az első csoporttal bemehetett a beszélgetésre.

Visszamentem az autóhoz, ahol Cojocar u testvér még mindig imádkozott. Később elmeséltem a történeteket, mire ő csak lelkendezett: „Ebben Isten keze van!” Egy óra múlva visszatért a hölgy is. Sírástól elvörösödött arccal ismételtette: „Ha nem unszoltak volna, hogy jöjjenek el, nem tudtam volna neki megbocsátani.”

Úgy 2–3 hét múlva mentem be újra a börtönbe. Ionică átölelt, és örömmel dicsőítette Istent. A következő

évben egyszer sem hiányzott az összejöveteleinkről, ahová elsőként érkezett, Bibliával a kezében. Aztán az egyik alkalommal már nem jelent meg, és a következőn sem. Áthelyezték.

Körülbelül 10 évvel később a Valu lui Traian helységben levő börtönben tartottam rendszeres találkozót. A börtönben van egy hatalmas klubterem, ahová nagyon sokan beférnek. Aznap úgy döntöttem, hogy a foglyoknak az Istennel és az embertársakkal való megbékélésről fogok beszélni. Épp elmeséltem Ionică megbékélésének történetét az édesanyjával, amikor hirtelen felállt egy magas férfi: „Én vagyok Ionică” – mondta.

Fel sem ismertem. Megható volt. Elmesélte, hogy mi történt: „Áthelyeztek a temesvári börtönbe, ahol minden szombaton jelen voltam az Adventista Egyház találkozón, amelyek során mindig egy kerekesszéketben ülő, amputált lábú hölgy, Silvia testvérnő prédikált. Végül nyitott fogva-tartási rendszerbe helyeztek át, így hát ismét itt vagyok.”

A következő években egyszer sem hiányzott a találkozóról, sőt még ő biztatta a társait is. Egy napon aztán megkérdeztem tőle, hogy nincs-e szándékában szövetséget kötni az Úrral, de ő azt válaszolta, hogy szabad emberként szeretne megkeresztelkedni. Közeledett a szabadlára helyezésének napja, amikor hirtelen fájdalmak kezdtek gyötörni, és kórházba került. A diagnózis: rák. Szabadulása után Bărăganu községben telepedett le, és a gyülekezet egyik tagjának, Magdalena testvérnőnek a kis állatfarmján kapott munkát. Így lehetősége nyílt a tanulmányozásra és arra, hogy részt vegyen az istentiszteleteken.

Amikor már többen is készen álltak a szövetségkötésre, kitűzték a keresztség időpontját. Egyik nap azonban Ionică rosszul lett, így elhatározta, hogy orvoshoz megy, előtte azonban kijelentette: „Nem mehetek kórházba, csak miután megkeresztelkedem.” Megtörtént a keresztség, és nagy fájdalmi ellenére is Ionică nagyon boldog volt. Aztán bekerült a kórházba, és alig néhány nap múlva elhunyt.

A temetésén beszéltem arról a kapcsolatról, ami még a börtönben kialakult közöttünk, majd elmondtam Florin Lăiu testvér „Dor de casa” című versét. Türelmetlenül várom azt a csodálatos napot, amikor Isten országában újból találkozhatok vele és a többi fogvatartottal. ■

AZ ELLENÁLLHATATLAN KEGYELEM
ELISEJ DÎRMINA

A tapasztalatot átélte és lejegyezte a Humanitárius Börtönszolgálat önkéntese, **Elisej Dîrmina**

ÁRJA VOLT-E JÉZUS? ÉS SZÁMÍT-E EZ EGYÁLTALÁN?

Maté evangéliuma 16. fejezete szerint Jézus egyszer felteszi a kérdést a tanítványainak: kinek mondanak engem az emberek? Úgy tűnik, a kérdés örök, számtalan ember nyilvánított már ebben véleményét: de a többség rossz választ adott.

Jelentős messiási várakozások uralták a Krisztust megelőző kb. 60 évet. Talán a legforrongóbb, leginkább várakozással teli időszak ez Izrael történetében. Felkelők, honvédők, lázadók és önjelelt messiások jöttek és mentek. Mintegy 200 ezer zsidó férfi halt meg a lázadásokban, ahogy több történész egybehangzóan állítja: a nép krémje, legjava. Minden jel

JÉZUS, A MESSIÁS- FEJEDELEM GYETVAI GELLERT

DE TI, TI KINEK
MONDOTOK ENGEM?

arra mutatott, amit a zsidó bölcsek messiási vajúdásaként emlegettek. Vajúdott Izrael. Szülés előtt fájdalmas gyötörték. Miért? Mert tudták, hogy ha a próféciák igazak, ha a nap-év elv helyes, akkor abban az időben élnek, amikor a Messiás-fejedelem meg kell, hogy szülessen. De vajon megszületett?

Igen, amikor kellett. A Dániel könyvében megjövendölt időben (lásd pl. Dániel 9:24-27). De érkezése, éppen a sokféle várakozás miatt (politikai, hadi és vallási – megszabadítja a népet az ellenségeitől, új szövetséget hirdet, a Törát újonnan magyarázza, 30 új tanítást vezet be stb.) zavart keltett. Lénye így folytonos viták tárgya lett. Kinek mondta magát? Ki volt valójában? És miért számít ez egyáltalán?

Ahány ház, annyi ítélet

Egyetlen dramaturg, egyetlen regényíró sem rendelkezik annyi fantáziával, mint amennyit az élet képes produkálni. Az emberek akkor, de utána is számtalan, néha teljesen elképesztő dolgot állítottak Krisztusról.

Voltaire, a filozófus, író, költő nagy prófétának mondta, de semmivel sem többnek. Rousseau egyszerűen egy sorba veszi a pogány bölcsekkel, pl. Szókratésszal.

Gotthold Ephraim Lessing (18. század) határozottan állítja, hogy az evangéliumok nem inspiráltak, csupán vallásos szerzők történeti tárgyú alkotásai. Értékítéletében nagyjából Rousseau-val egy sorban foglal helyet Krisztus. Schopenhauer Buddhával helyezte azonos polcra.

Bruno Bauer német teológus 1877-ben azt állította, hogy Jézus nem is élt soha. Az evangéliumokban Jézusról megrajzolt kép pedig nem más, mint a római Seneca

(fenséges erkölcsi tanításai miatt) és a zsidó Philo (mély vallásossága miatt) karakterének összegyúrása.

Houston Stewart Chamberlain filozófust nehéz felülmúlni, még egy ilyen illusztris társaságban is, szerinte Jézus modern és germán. Úgy látja, hogy Jézus apja (és ezzel Jézus is) árja volt, nem pedig szemita. És végül Albert Kalthoff szerint, aki szintén német teológus volt, Jézus nemhogy nem is létezett, hanem maga a kereszténység sem zsidó földön, hanem Rómában keletkezett.

A filozófusoktól mondott kasztól aligha várhatjuk el, hogy ettől jobb véleményt formál. De a hivatkozott vélemények jelentős része kereszténynek mondott teológusoktól származik. És még éppen csak érintettük a legmodernebb kor kezdetét, a 20. századot, ahol a kétely, hogy Jézus Isten és Messiás volt-e, hatványozottan jelentkezett. Risto Santala hűvösen jegyzi meg, hogy mit is várhatnánk, amikor tíz ismert teológusból kilenc nem hisz Istenben.

Úgy élsz, ahogy gondolkodsz

Az, hogy mit gondolunk Jézus személyéről, mindent meghatároz vele kapcsolatban. Ha csupán nagy tanítót, gyógyítót látunk benne, akkor akár a keleti misztikával, gyógyításokkal és értékrenddel is könnyen összeegyeztethető a személye. Ha viszont csupán prófétának gondoljuk, akkor jól beleilleszhető akár a zsidó hagyományokba, sőt még a mohamedán vallásba is.

Mindössze egy baj van ezzel, de az nagy baj: ha nem Isten-Messiásként tekintünk rá, elveszítjük azt, ami a lényege: messiási voltát, ami az ószövetség prófeciáira alapozódik, amely így Isten beteljesített ígéreteit mutatja, ami az egyetlen megváltási terv egyetlen vonala, és ami ezzel az alternatíva nélküli megváltásra irányítja a figyelmünket, ami nem vegyíthető semmilyen idegen tannal (sem júdaista, sem keleti, sem egyházi hagyományokon alapuló „keresztény”, sem pogány tanításokkal stb.).

A nagy vallástétel

Mt 16:13-17-ben így olvassuk Isten Igéjét: „Amikor Jézus Cézarea Filippi vidékére ért, megkérdezte tanítványait: Kinek mondják az emberek az Emberfiát? Ők így válaszoltak: Némelyek Keresztelő Jánosnak, mások Illésnek, megint mások pedig Jeremiásnak vagy valamelyik prófétának. Ő megkérdezte tőlük: Hát ti kinek mondotok engem? Simon Péter így felelt: Te vagy a Krisztus, az élő Isten Fia. Jézus ezt mondta neki: Boldog vagy, Simon, Jóna fia, mert nem test és vér fedte fel ezt előtted, hanem az én mennyei Atyám.”

Illés visszatérésének prófeciája köré a tanítások egész gyűjteménye alakult ki. Malakiás 4:5-re építve a Messiás

előfutaraként tartották számon. Jézus ezt meg is erősíti, Illésként azonosítva bemező Jánost (Mt 17:12).

Makkabeusok 2. könyve szerint Jeremiás Kr. e. 587-ben a frigidlátát, a szent sátort és az illatáldozati oltárt elrejtette Nebo-hegyén egy barlangban. Egy zsidó legenda szerint vissza fog térni, hogy elvezesse a népet azokhoz az időkhöz, amikor Isten újra összegyűjti a szétszórt Izraelt. Mindezt összekapcsolták a messiási idővel.

De ezek a tanítások csak vélemények, hagyományon alapultak, vagyis emberi elképzeléseken, és nem Krisztus önkijelentésén vagy azokon a csodákon, messiási jeleken, amelyeket bemutatót. Így nem voltak kielégítő válaszok a kérdésre. Éppen a lényeg hiányzott belőlük, amitől Krisztus, vagyis az igaz Messiás követőjévé válhattak volna. Ez bizonyult a zsidóság nagy tragédiájának, amelynek következtében 1900 éves szétszóratásba kényszerültek (Kr. u. 70-től 1948-ig nem volt saját hazájuk).

Így Jézus felteszi a kérdés megint, kis módosítással. Az eredeti szöveg valahogy így fordítható, a lényegét tekintve: „Ők ezt mondják rólam, rendben. De ti, ti kinek mondotok engem?”

Péter, a nagy szóvivő ragadja magához a kezdeményezést: „Te vagy a Krisztus, az élő Isten Fia.”

A zsidó terminológiában a Messiás az a valaki, akire az egész nép vár, mert várnia kell, lévén hogy a törvény betűjének megtartásában és az áldozati rendszerben nincs megoldás a bűn problémájára. Az i-re a pontot a Messiásnak kell feltennie. Ugyanakkor ebben az időben a széles körben elterjedt felfogás inkább hadvezért és királyt lát a messiási szerepben. És meghatározó a nacionalista szál: Izraelnek mint népnek a megváltása és nagy tétele a többi nemzet felett. A Messiás lényeg nem is feltétlenül erkölcsi kérdés, hanem nemzeti. Valószínűleg Péter fejében sem az általunk ismert Jézus-kép él még ekkor. De mégiscsak ez a legigazabb kijelentés: aki velük van, aki tanítja őket, nem előfutár, próféta, hanem a Krisztus, a próféciák beteljesítője, az élő Isten fia (ezzel Isten is egyben).

Sok út van, de csak egy vezet üdvösségre

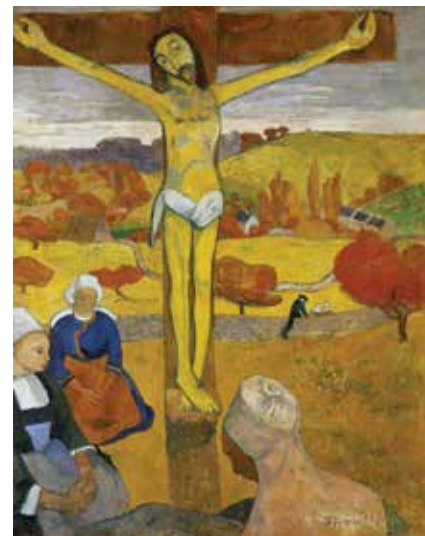
A tanítványoknak nehezebb volt, mint nekünk. A számtalan és sokféle tanítás felfoghatatlan interferenciát alakított ki a fejükben. A nagy tekintélyű bölcsek tanításai, a vezető farizeusok és írástudók, a nép véneinek elutasítása ellenük szólt. Amit valaha a Messiásról tanultak, csak részben egyezett azzal, amit láttak, tapasztaltak. Nem véletlen, hogy Jézus kiemeli, Péter sem magától

ismeri fel Őt, az Atya jelentette ki ezt számára (17. vers). Nincs ez másképp velünk sem. Itt a pusztá logika és a tudás vajmi keveset ér.

Hitük fókuszja ezzel életük céljává vált – „...mert aki Isten elé járul, hinnie kell, hogy ő [és a Messiása] létezik [és Ő az, akinek mondja magát: a VAGYOK], és megjutalmazza azokat, akik őt keresik” (Zsid 11:6) – az egyetlen úttá; a zsidóság többségének pedig botránkozás kövévé. Ha Ő a Messiás, akkor Ő az „...az út, az igazság és az élet; senki sem mehet az Atyához, hanem ha én általam” (Jn 14:6). Az alternatíva nélküli út. Nem egy út, hanem az EGYETLEN ÚT. Akinek a megismerése által juthatunk el az örök életre: „Az örök élet pedig az, hogy megismerjenek téged, az egyedül igaz Istent, és akit elküldtél, a Jézus Krisztust” (Jn 17:3). A Bibliában a megismerés nem elméleti kategória, hanem tapasztalati, amelyben „a gyakorlat teszi a mestert”.

A tanítványok mindezt hitték, míg a zsidóság többsége (és a tanult és tisztelt teológusaink jelentős része) nem. A hit következménye az örök élet lett, a megütközés kövében megbotlók pedig levágtak a szelid olajfa törzséről (lásd Róm 11. fej.). Ennyire számít, kinek mondjuk Őt. Minden ezen múlik.

A címben egy furcsa kérdést tettem fel: árja volt-e Jézus? Van, aki szerint igen (lásd korábban), és ő ezzel a válasszal elégedett, sőt egyesek szemében nagy tudós. A Messiás és a tanítványi vallástétele szerint viszont nem. Szerintük zsidó volt a zsidók közül, Isten az isteniből, Megváltó a próféciák szerint, a világ Alkotója, Fenntartója, aki új szövetséget hirdetett minden népnek. Hogy minek hisszük Őt, melyik verziót fogadjuk el életünk irányvonalának, mindenben uralni fog bennünket. De ha már így is, úgy is ural, legyen inkább uralma az örök életre vivő vallástétel! Ahogy Blaise Pascal írja fogadáspéldájában, aminek a mondandóját valahogy így foglalhatjuk össze: hitünkkel nagyot nem tévedhetünk; az egyetlen kockázat, hogy ha még sincs Isten, legfeljebb jobb emberré váltunk. Hitünk szerint azonban ezt a kockázatot sem kell vállalnunk, mivel van Isten. Legyen tehát a hitünk szerint! ■

Paul Gauguin:
Sarga Krisztus (1889)

Dr. Gyetvai Gellért, igazgató, Advent kiadó, Magyarország

A COVID-19 TÚLÉLÉSI MUTATÓI, 7.4-ES VERZIÓ (II)

A COVID-19 nem olyan, mint az „influenza”. Ellentétben a hirtelen beálló tüneteket produkáló influenzával, a COVID-19 tünetei fokozatosan jelentkeznek.¹ Ez utóbbiban a fertőzés súlyossága és a halálozás 6–10-szer magasabb, mint az influenza esetében.² Míg az influenzánál a halálozás 0,1%, a COVID-19 esetében körülbelül 1%. A 2003-as SARS-nál a halálozás 11% volt, a 2012-es MERS-nél pedig 35%.³ Amerikában az utóbbi influenzaszézonban 35 millió fertőzést jegyeztek, amiből 500.000 személy került kórházba, és 35.000 beteg hunyt el⁴. A COVID-19 fertőzésben elhunyt személyek száma az Egyesült Államokban (171.592) jelenleg már meghaladta az influenzában elhunytak számának ötszörösét. A SARS-CoV-2 vírus az influenzánál sokkal veszélyesebben terjed, mert míg az influenzás beteg azonnal ágynak esik, s ezzel önkéntesen elkülönül, a legtöbb COVID-19 fertőzött csak enyhe tüneteket produkál, s így bennük nem tudatosul

a betegség, és mivel folytatják mindennapi tevékenységüket, terjesztik a vírust.⁵

A fertőzések 80%-a **enyhe** lefolyású, nem alakul ki légszomj, így nincs szükség kórházi ellátásra. A könnyű esetek zöme 50 év alattiaknál alakul ki. A klinikai kép hasonlít egy erősebb megfázáshoz vagy könnyebb influenzához, és 2 hét alatt általában a beteg felépül.⁶ Az Egészségügyi Világszervezet a betegség enyhe formáját felső légúti fertőzésnek határozta meg, amelynek tünetei levertség, köhögés (a súlyos, tartós, különösen pedig a váladékos köhögés már alsólégúti fertőzésre utal, más esetben viszont a felsőlégúti fertőzés tünete), étvágytalanság, rossz közérzet, izomfájdalmak, torokfájás, légszomj, orrdugulás, fejfájás, és ritkábban hányás vagy hasmenés.⁷ A tüdőgyulladás, az akut légúti distressz szindróma (ARDS) vagy az intenzív terápia szükségessége már a betegség súlyos formájának kritériumai. Az enyhe vagy közepes esetek meghatározása, illetve a sú-

lyos esetektől való különválasztása gyakran más és más kritériumok alapján történt, amit az általánosításoknál külön figyelembe kell venni.⁸

Az esetek 14%-a **súlyos**, ekkor kórházi ellátásra, oxigénkezelésre és intravénás hidratációra van szükség. Az összes beteg egy részében (6%) szепtikus sokk alakult ki, ami stroke-ot, szívelégtelenséget, légzési elégtelenséget vagy többszervi elégtelenséget okozott.⁹ A 20 és 60 év közötti, társbetegségekben nem szenvedett elhunytaknál a COVID **súlyos immunreakciót**, úgynevezett **citokin-** illetve **kemokin-**vihart váltott ki (a citokinek és kemokinek gyulladást kiváltó anyagok),¹⁰ melynek következtében az immunsejtek és a fehérjék megtámadják a saját szervezetet.¹¹ A betegség második hetében,¹² különösen a kilencedik napon¹³ súlyosbodott e betegek állapota.

Bradikinin-vihar

Újabbán a világ második legerősebb **szuper-számítógépe**, amely a Tennessee állambeli Oak Ridge Nemzeti Laboratóriumban található, elemzte 9 COVID-19 betegségben szenvedő tüdőödémás személy tüdőváladékát, és ezeket összevetette egy 40 páciens képezte kontrollcsoport génjeivel. Az értékes eredményeket az eLife folyóiratban tették közzé. A számítógép szédületes számítási sebességekre képes (200 petaflops, vagyis 200 kvadrillió számítási művelet másodpercenként). A 17.000 génexpressziós mintázatból a 40.000 gén elemzése 1 hét alatt készült el, ami egy nagy teljesítményű asztali számítógépnek is több hónapjába került volna. A számítógépes elemzés kimutatta, hogy a tüdőváladék sejteiben a bradikinin túlzott génexpressziója lépett fel (a bradikinin szintézist irányító nyitott gének nagy száma), ami értágulást, és ezzel alacsony vérnyomást okozott. A bradikinin túltengés nemcsak értágulást okoz, hanem az ér túlzott átteresztőképességhez is vezet, aminek következtében az erekből kiszivárog a folyadék a szövetekbe. Ez tüdőembóliát okoz, ami képalkotó vizsgálatnál a hírhedt „mattüveg” kinézetet adja. Az erekből nemcsak folyadék, hanem immunrendszeri sejtek is távoznak, amelyek az erekben a fertőzés ellen kellett volna harcolniuk. Ezzel a tüdő szövetébe kerülnek, ahol a gyulladáshoz vezető folyamatok lavináját indítják el.¹⁴

Ugyanez a kutatás derített fényt arra is, hogy a tüdőben megnövekedett a **hialuronsav** szintje, ami szappanok és gélek alapját képezi, és képes a saját fajsúlyánál 1000-szer több vízmennyiség felvételére.¹⁵

E két tényező – az ödéma és a hialuronsav-túltengés – a „légzést olyan nehézé teszi, mintha valaki zselédesszerten keresztül próbálna lélegezni”. Ilyenkor akár mennyi oxigént juttatunk is a tüdőbe, az már nem jut el az alveolusokba, mivel ezeket már teljesen ellepte a „gél”. A túlzott mennyiségű bradikinin hatására a vérerekből kiszivárgó folyadék miatt az alveolusok valóságos „vízgömbökké” válnak, mivel a bennük levő hialuronsav óriási mennyiségű vizet köt meg.

A jelenség a SARS-CoV-2 vírus-hoz a renin-angiotenzin rendszeren vagy renin-angiotenzin-aldosteron rendszeren (RAS vagy RAAS) át valósul meg. Ez a hormonrendszer felelős a bradikinin lebontásáért, megakadályozva ezzel a túlzott értágulást és vérnyomáscsökkenést, valamint az ér túlzott permeabilitását. A RAS-rendszerben található az angiotenzin-konvertáló enzim (ACE2), egy sejtfelszíni protein, amit ezért „receptornak” nevezünk, annak ellenére, kis mennyiségben a véráramban is jelen van. Ez az enzim leginkább az orrüregben, a szájban és a tüdőben, a belekben, a vesékben, a szívben, az artériákban és az agyban található, ezzel magyarázható, hogy a COVID-19 betegség tünetei és az elváltozások is ezen a szerveken mutatkoznak.¹⁶ A SARS-CoV-2 vírus képes bejutni azokba a sejtekbe, amelyeknek a membránján ACE2 enzim található, és a sejtbe kerülve többszöröződni kezd.¹⁷ A kutatók azt is vizsgálták, hogy a RAS-rendszeren belül mely sejtek rendelkeznek D-vitamin receptorokkal (VDR), és felfedezték, hogy a nagyszámú VDR-receptornak köszönhetően a RAS-hormonrendszert arra lehet serkenteni, hogy csökkentse egy másik enzim, a renin (REN) szintjét, amivel megakadályozhatja a halálos kimenetelű bradikinin-vihart. A jelen körülmények között egyre inkább tanulmányozott D-vitamin mellett még olyan összetevőket (hymecromon és timbetasin) is vizsgálnak, amelyek képesek kezelni a bradikinin-vihar tüneteit.¹⁸ A hymecromon például gátolja a hialuronsav kiválasztást.¹⁹

Kezdetben úgy vélték, hogy az esetek súlyosságát elsősorban a tüdő megbetegedése okozza (ARDS – akut légúti distressz tüdőgyulladás). Később viszont ezt az elképzelést megkérdőjelezték. Egy új kínai tanulmány szerint a SARS-CoV-2 vírus a felületén található bizonyos fehérjék hatá-

AZ INFORMÁLÁS ÉS AZ EGÉSZSÉG CONSTANTIN DINU

AZ INFLUENZÁHOZ
KÉPEST, AMIKOR A TÜNETEK
HIRTELEN JELENTKEZNEK, A COVID-19-
FERTŐZÉS ESETÉBEN
A TÜNETEK FOKOZATOSAN
JELENNEK MEG.

sára leszakítja a vasat a porfirin gyűrűről, amelyvel együtt a vas a hemoglobin hemjét képezi.²⁰ A vírus közvetlenül a porfirinhoz kapcsolódik, és ezáltal a vas, amit természetes körülmények között a porfirin gyűrű tart meg, már nem tud megkötödni, így nem képes az oxigénnek a sejtekhez történő szállítására, és nem tudja megkötni a széndioxidot sem, ami így nem jut el a tüdő alveolusaiba, hogy onnan távozhasson. Minden valószínűség szerint a klasszikus „matt üveg” épp annak a következménye, hogy a hemoglobin nem képes megkötni sem az oxigént, sem a széndioxidot, ami súlyos tüdőgyulladásához vezet.

A hangsúly mindenképpen eltolódott a tüdő elváltozásairól a szisztémás, azaz az egész szervezetre kiterjedő elváltozásokra. A tanulmány azt sugallja, hogy a klorokin meg tudja akadályozni a vasatom elszakadását a porfirin gyűrűtől,²¹ csakhogy áprilisban egy francia kutatók által készített tanulmány nem mutatta ki a klorokin jótékony hatását.²² Az amerikai Élelmiszer- és

Gyógyszerügynökség (FDA) júniusban visszavonta a klorokin használatának engedélyezését COVID-19 esetén, miután több olyan tanulmány is megjelent, amely kimutatta ennek a maláriaellenes szernek a hatástalanságát (a szert egyébként lupusz és reumás sokizületi gyulladás kezelésében is alkalmazzák).²³

A betegség elhúzódó formái

A liverpooli Paul Garner infektológus professor immár elhíresült esetében a betegség tünetei 7 héten át tartottak, s ezalatt az enyhülő tünetek helyét újabbak vették át. Garner professzor esete nem egyedülálló. Nagyjából 20 betegből 1-nél jelentettek ilyen egymás helyét átvevő tüneteket.

A jelenséget a londoni Királyi Kollégium professzora, Tim Spector „a vírus hosszú farkának” nevezte el. A professor kidolgozott egy telefonos/táblagépes, „COVID-19 tracker” nevű alkalmazást is, amelynek 15 rubrikájába több mint 4 millió, zömében angliai és USA-beli felhasználó maga vezette be a tüneteit, ha úgy gondolta, hogy megfertőződött. Tim Spector különösen azt a 200.000 felhasználót szeretné figyelmeztetni, akik az alkalmazás működésbe léptetése utáni 6 hétben számoltak be felbukkanó majd fokozódó, később azonban enyhülő tünetekről. Hangsúlyozza, hogy ők egy idő után ugyan visszatérhetnek a munkájukhoz, de már nem tudnak úgy teljesíteni, mint korábban, s ezzel cáfolja az állítást, miszerint: „ha túlélted, akkor már jól vagy.” „Száz beteget tanulmányoztam már – állítja Spector professzor – de mind közül a COVID-19 a legfurcsább.” Majd hozzátette: „Furcsa, hogy pont a járványt feltaláló ország nem készített a COVID-19-es betegekről az említett applikáción kívül más járványtani tanulmányt.” A kormánystatisztikák csupán azokat az eseteket regisztrálják, amelyek kórházi ellátást igényelnek, és figyelmen kívül hagyják az állítólagos enyhe eseteket, akik közül sokan szenvednek az elhúzódó kórlefoiyás miatt.

Ugyanannak az egyetemnek a professzora, Lynne Turner-Stokes szerint ez egy többszervi betegség, mivel szinte bármely szervet képes megtámadni különösen a mikrocirkuláció szintjén kialakuló rögök révén, és tüdő-, emésztőszervi, agyi, vese- és bőrtüneteket okozhatnak. Az idegi tünetek a fejfájástól a zavartsáig, önkívületig, kómaig terjedhetnek. A kutató hangsúlyozza a **tünetek visszatérő hajlamát** („recrudescens szimptomatológia”) plasztikus megfogalmazásban: „visszatér az egész pereputty” („the whole caboodle comes back”).²⁴

Nem elszigetelt a Paul Garner professzor esete. Jenny Judge törvényszéki pszichiáter, aki márciusban lázra, köhögésre, fejfájásra és légszomjra panaszkodott, a 111-ik napon jelentette ki: „Most térek át az emésztőszervi szakaszra.” Eddig a pontig azonban már gondjai akadtak a szívritmussal (emiatt hordozható szívmonitort visel), égő fájdalommal okozó bőrkiütésekkel, a „COVID-ujjakkal” (viszketés és fekélyesedés), ráadásul egyszer önkívületi állapotba is került, ami alatt halani vélte, hogy két kutyája egymással beszélget, és megdöbbenésére ezen nem is csodálkozott.²⁵ Feltételezik, hogy egyesek azóta is szenvednek, amióta megjelent náluk a betegség, és néhányuk esetén a „tünetek a vírus megjelenése óta tartanak”.²⁶ A JAMA Network Journal egy tanulmányt tett közzé, amelyet olaszországi kórházakba beutalt 143 beteg bevonásával végeztek, és kimutatták, hogy 87%-uk még a fertőződés utáni 60. napon is legalább egy tünetet produkált.²⁷

A betegség kórházban kezelt súlyosabb, vagy otthon kezelt, enyhébb lefolyású formájától függetlenül a kezdeti akut szakasz után visszamaradhatnak olyan tünetek, mint a fáradtságérzet, erőkifejtéskor jelentkező (terheléses) légszomj, köhögés, mellkasi szorító érzés, bőrkiütések, hőemelkedés vagy neurológiai tünetek. Egyes betegeknél megfigyeltek három vagy négy naponta visszatérő tüneteket. A kiújuló tünetek általában egyre enyhébbek. A tünetek kiújulását okozhatja a víruskoncentráció (virémia) növekedése, vagy rosszul időzített immunválasz is.²⁸

Angliában közel 100 orvos létrehozott egy Facebook-közösséget, ahol a COVID-19 megbetegedés utáni munkaképtelenségről is beszámoltak. Hárman közülük, akik az úgynevezett „hosszú COVID” betegségben szenvedtek, az esetről beszámoltak a BMJ (British Medical Journal) hasábjain, valamint különböző közösségi hálókon. A MEDSCAPE orvosi adatbázis még július 21-én közzétett egy cikket a „hosszú COVID” tüneteinek listájával, amely pszichiátriai tüneteket is tartalmaz, mely során a fáradékonyság olyan súlyos, hogy akár meghaladhatja a krónikus kimerültség határait, s ezzel munkahelyi kimaradást okoz, amiért táppénzellátást kell biztosítani a betegnek. Egyes esetekben a „hosszú COVID” meghaladta a 16 hetes időszakot is.²⁹

Mindenesetre egy olyan kirakós előtt állunk, amit kezdetben már megoldottnak tekintettünk, ennek ellenére azonban még mindig számos meglepetést okoz, és sok kérdést vet fel. ■

Dr. Constantin Dinu, igazgató,
Egészségügyi Osztály, Romániai Unió

1. <https://www.healthline.com/health/coronavirus-symptoms#vs-flu-symptoms>
2. <https://www.nationalgeographic.com/science/2020/03/these-underlying-conditions-make-coronavirus-more-severe-and-they-are-surprisingly-common/>
3. <https://www.health.harvard.edu/diseases-and-conditions/covid-19-basics>
4. <https://abcnews.go.com/Health/covid-19-compared-flu-experts-wrong/story?id=69779116>
5. <https://abcnews.go.com/Health/covid-19-compared-flu-experts-wrong/story?id=69779116>
6. <https://www.statnews.com/2020/03/20/self-triage-tool-covid-19/>
7. [https://www.who.int/publications-detail/home-care-for-patients-with-suspected-novel-coronavirus-\(ncov\)-infection-presenting-with-mild-symptoms-and-management-of-contacts](https://www.who.int/publications-detail/home-care-for-patients-with-suspected-novel-coronavirus-(ncov)-infection-presenting-with-mild-symptoms-and-management-of-contacts)
8. <https://www.cebm.net/covid-19/in-patients-of-covid-19-what-are-the-symptoms-and-clinical-features-of-mild-and-moderate-case/>
9. <https://wexnermedical.osu.edu/blog/coronavirus-symptoms>
10. <https://www.cerahgeneve.ch/resources/covid-19-free-online-scientific-resources/>
11. <https://www.thelancet.com/action/showPdf?pii=S0140-6736%2820%2930183-5> és <https://www.aljazeera.com/news/2020/02/infected-coronavirus-200210205212755.html>
12. COVID syntheses MG 26 03 2020.pdf – egy Franciaországban dolgozó sebészkollegő küldte ezt a dokumentumot
13. <https://www.preprints.org/manuscript/202004.0023/v1>
14. <https://www.olcf.ornl.gov/2020/07/28/computational-gene-study-suggests-new-pathway-for-covid-19-inflammatory-response/>
15. <https://playtech.ro/2020/supercomputerul-care-a-analizat-covid-19-ca-sa-gaseasca-cele-mai-bune-tratamente/>
16. Pontosan ez a feladata az ACE-enzimnek: az I. angiotenzint II-es angiotenzinné konvertálja, s ezzel növeli a vérnyomást és gyulladást okoz. A vérnyomáscsökkentő készítmények, az úgynevezett „angiotenzin-konvertáló enzim gátló” gyógyszerek megakadályozzák ezt a konvertálást, vagyis az érösszehúzódat elősegítő II-es angiotenzin kialakulását. Az ACE2 is ellenáll a konvertálásnak, ami szintén értágító hatást vált ki, emellett azonban megpróbálja csökkenteni a bradykinin túltengését is. Az ACE2 enzimnek az a szerepe, hogy a hosszabb méretű angiotenzinogén fehérjét több apró, különféle sejt szabályozási feladatot ellátó fehérjékre bontsa.
17. <https://www.olcf.ornl.gov/2020/07/28/computational-gene-study-suggests-new-pathway-for-covid-19-inflammatory-response/>
18. <https://science.slashdot.org/story/20/09/02/0538229/a-supercomputer-analyzed-covid-19-and-an-interesting-new-hypothesis-has-emerged>
19. <https://blogs.sciencemag.org/pipeline/archives/2020/09/08/bradykinin-and-the-coronavirus>
20. A hemoglobin egy heteroprotein, és amint a nevéből is kitűnik, egy globuláris fehérjérszözből, valamint egy hozzá szorosan kapcsolódó nem-fehérje jellegű hem-csoportból áll. A hem-csoportban egy vasatom (Fe²⁺) található egy porfirin nevű heterociklusos gyűrűben. A porfirin gyűrű vörös színű biológiai színezőanyag, amely 4 pirollból, vagy kisebb gyűrűből áll, melyben minden pirollt 4 szénatom és egy nitrogénatom alkot. A porfirin gyűrű feladata pozícióban tartani a vasatomot a gyűrű négy nitrogénatomja segítségével, ezek azonban ténylegesen nem kapcsolódnak a vasatomhoz, csupán egyensúlyban tartják azt. <https://biologydictionary.net/porphyrin>
21. https://chemrxiv.org/articles/COVID-19_Disease_ORF8_and_Surface_Glycoprotein_Inhibit_Heme_Metabolism_by_Binding_to_Porphyrin/11938173
22. <https://edition.cnn.com/2020/04/15/health/new-french-study-hydroxychloroquine/index.html>
23. <https://www.drugs.com/medical-answers/hydroxychloroquine-effective-covid-19-3536024/>
24. https://www.theguardian.com/world/2020/may/15/weird-hell-professor-advent-calendar-covid-19-symptoms-paul-garner?CMP=fb_gu&utm_medium=Social&utm_source=Facebook&fbclid=IwAR1UNF7dXHA26jKYfBrOgXjvILTUE0KACpCf1Qt2nx82sMXWhcU756KMM24#Echobox=1589553074
25. <https://www.timesofisrael.com/long-tail-of-coronavirus-can-prolong-suffering-for-months/#gs.fth8n3>
26. <https://www.japantimes.co.jp/news/2020/07/13/world/science-health-world/long-tail-coronavirus/#.XzgBAy0LDyI>
27. <https://jamanetwork.com/journals/jama/fullarticle/2768351>
28. <https://blogs.bmj.com/bmj/2020/06/23/covid-19-prolonged-and-relapsing-course-of-illness-has-implications-for-returning-workers/>
29. <https://www.medscape.com/viewarticle/934287>

FELFÜGGESZTETT PRÓFÉCIÁK (III)

Még mindig Zakariás utolsó jövendölése értelmezésénél tartunk. Az előző cikkben megmagyaráztuk a 14. fejezet első 9 versét. Nagyon látványos próféciaival van dolgunk. A 10. verssel kezdődően a próféta elmagyarázza, mi fog történni Isten és Izrael ellenségeivel „azon a bizonyos napon”.

Jeruzsálem győzelme

„Az egész föld síksággá változik Gebától kezdve Rimmonig, déli irányban Jeruzsálem felé, és felmagasztaltatik és a maga helyén marad a Benjámin kapujától az első kapu helyéig, a szegletkapuig, és a Hananéel tornyától a király sajtójáig. És lakni fognak benne, és nem éri többé pusztulás, és bátorságban lakoznak Jeruzsálemben.” (Zak 14:10–11)

Itt egyértelműen a Zakariás korabeli Jeruzsálem képe tárul elénk, amiből következik, hogy a jövendölést nem vonatkoztathatjuk a mennyei vagy a modern kori Jeruzsálemre, amelynek teljesen más a szerkezete. A próféciaának az elhangzása utáni belátható időn belül teljesednie kellett volna. Isten ezáltal a hazatelepedett zsidókat akarta bátorítani: velük lesz és megáldja őket.

„És ez lesz a csapás, amellyel megcsapkod az Úr minden népet, amelyek Jeruzsálem ellen gyülekeznek: Megsenyved a húsuk és pedig amíg lábaikon állnak, szemeik is megsenyvednek gödreikben, nyelvük is megsenyved szájukban. És azon a napon lesz, hogy az Úr nagy háborúságot támaszt közöttük, úgy, hogy ki-ki a maga társának kezét ragadja meg, és a maga társának keze ellen emeli fel kezét.” (Zak 14:12–13)

Ennek a végső összecsapásnak a képe „Midián napját” idézi (Ézs 9:4; Bír 7:22), valamint Izrael történelmének azon fontos eseményeit, amikor Isten győzelemre vezette népét (2Kir 3:23; 2Krn 20:23). Isten népének nem kellett harcolnia, mi-

vel a Jeruzsálem ellen szövetkezett ellenségek egymást kezdték öldökölni, és ezzel egy időben Isten is rettenetes csapással sújtotta őket.

„Sőt még Júda is harcolni fog Jeruzsálem ellen, és összegyűjtetik a köröskörül lakó népek minden gazdagsága: arany, ezüst és igen sok ruha. És éppen olyan csapás lesz a lovakon, öszvéreken, tevéken, szamarakon és mindenféle baromokon, amelyek e táborban lesznek, amilyen ez a csapás.” (Zak 14:14–15)

A „sőt még Júda is harcolni fog Jeruzsálem ellen” kijelentés az eredeti héber szövegben elég furcsán hangzik (akárcsak a Károli-féle magyar fordításban, a *ford. megj.*). Egyébként sok fordítás tükrözi ezt.¹ Egyes szövegértelmezők szerint ez a mondat nem más, mint kiegészítés. Nehéz ezt meghatározni; azt viszont megértjük a szövegből, hogy Isten népe örvendett a legyőzött népek ilyen módon megszerzett gazdagságának, még ha nem is kellett érte harcolnia.

A sátorok ünnepe

„És léssen, hogy akik megmaradnak mind ama népek közül, amelyek Jeruzsálem ellen jönnek: esztendőről esztendőre mind felmennek, hogy hódoljanak a királynak, a Seregek Urának, és megünnepeljék a sátorok ünnepét. És léssen, hogy aki nem megy fel e föld nemzetségei közül Jeruzsálembe, hogy hódoljon a királynak, a Seregek Urának: nem léssen azokra eső. És ha nem megy fel, vagy nem jön fel az egyiptomi nemzetség, ő rájuk sem léssen; de léssen az a csapás, amellyel megcsapkodja az Úr a népet, akik nem mennek fel a sátorok ünnepét megünnepelni. Ez léssen Egyiptomnak büntetése, és mind ama népek büntetése, akik nem mennek fel a sátorok ünnepét megünnepelni.” (Zak 14:16–19)

Ebből az idézetből kiderül, mi fog történni az országot előzőnlő népekkel. Nem mindenik vész el, lesznek köztük olyanok, amelyek megmenekülnek. Ők nyilván úgy vannak bemutatva, mint akik Jahvét imádják, és még a zsidó naptárat is elfogadják. A sátorok ünnepe volt a zsidó naptári ünnepek közül a legvidámabb, amelyen ismerkedtek egymással az emberek, hallgatták az Igét és Istent dicsőítették énekeikkel. Az év utolsó termésének begyűjtése utáni ünnepről van szó (5Móz 16:14; 31:10–13).

A próféta itt „e föld nemzetségeiről” beszél. A „nemzetségeként” (Cornilescunál: „familie” [család]) fordított szó a héberben a *míspāhā*, aminek a jelentése tulajdonképpen „klán”, egy a családnál nagyobb társadalmi egységet jelölő fogalom. A héber *’érec* pedig „országot” és „földet” („országterületet”) is jelent, de sosem utal a Földre mint bolygóra, égitestre. Kézenfekvő lenne „az ország (Izrael) klánjait” értenünk a kifejezés alatt, de mivel „Egyiptom *klánjairól*” is szó esik, kétségtelül tágabb alkalmazhatósága van ennek a szintagmának. De kikről is van szó tulajdonképpen? A Jeruzsálemben várt pogányokról, vagy pedig a zsidó diaszpóráról? Abban az időben Egyiptomban élt a legnépesebb, különban rekedt zsidó lakosság.

Egy másik érdekes kérdés, amely felhívja magára a figyelmet, Egyiptomnak a szárazsággal – a csapadék hiányával – való megfenyegetése. Abból, amit tudunk róluk, az egyiptomiak nem nagyon törődtek az esővel. Míg Kánaánban a csapadék hiánya egyenlő volt a szárazsággal és az éhínséggel, addig Egyiptomot nem érthette ez a veszély, mivel ott az öntözést csatornarendszerek és tározók segítségével oldották meg, amit a Nílus évenkénti kiöntése tett lehetővé. A héber szövegben azonban szó sincs Egyiptomnak az eső hiányával való megfenyegetéséről. Az „ő rájuk sem leszen” kijelentést a fordító csatolta az eredeti szöveghez, aminek okát most nem vitatjuk. Az Úr Egyiptom iránti érdeklődése különlegesnek mondható, mivel Ézsaiás prófeciájában is megjelenik (19:18–25), és megjövendöli, hogy Egyiptom egyesül Izraellel és Asszíriával az igazi imádatban, és együtt alkotják majd Isten népét. A prófécia nem teljesedett be, érvényességének ideje rég elmúlt, akárcsak a Zakariás prófeciájáé.

A templom és a templomi áldozatok szentsége

„Azon a napon a lovak csengettyűin is ez lesz: Az Úrnak szenteltetett. És a fazekak az Úrnak házában olyanokká lesznek, mint az oltár előtt való medencék. És Jeruzsálemben és Júdában minden fazék a Seregek Urának szenteltetik, és eljönnek mind, akik áldozni akarnak, és választanak közülük és főznek azokban; és nem leszen többé Kananeus a Seregek Urának házában e napon.” (Zak 14:20–21)

Elérkeztünk Zakariás prófeciájának és egyben könyvének végéhez. A templomnak – az Úr házában – említése arra utal, hogy a jövendölésnek a második templom idejében – Zakariás kora után és Jézus megjelenése előtt – kellett volna teljesednie. A keresztény korszakra Jézus nem jövendölte meg a nemzeti Izrael helyreállítását. Áldozata által Jézus a teljes ceremoniális rendszert megszüntette, amint azt az evangéliumokból és a Zsidókhöz írt levélből is tudjuk.

Lenyűgöző az a forгатókönyv, amellyel Zakariás prófeciája véget ér. A lovak jelenléte utalás lehet az Egyiptomból érkezett zarándokokra: egyrészt a *qódeš la-Yahwé* fel-

irat („szent, Jahvének szenteltetett”) a főpap fejdíszén volt olvasható (2Móz 39:30), másrészt pedig a zsidók nem szerették a lovakat, inkább a szamarakat részesítették előnyben. A legszentebb felirat a lovak csengettyűire is rá volt vésvé, ami azt jelentette, hogy azoknak a lovaknak szent küldetésük volt: messziről is elhozni a zarándokokat.

A templomi edények, amelyekben az áldozatok húsát főzték, szintén az Úrnak „szenteltetett” eszközök voltak. Az esetükben a prófécia kijelenti, hogy Jeruzsálem és Júdea összes edénye a hús főzésére lesz felhasználva, ami nagyszámú zarándok érkezésére utalt.

A „Kananeus” név, amely a fejezet végén a Károli fordításban megjelenik, olyan héber szó, ami kánaánitákra, ugyanakkor kereskedőkre, árusokra is utal, amit egyébként némely bibliafordítás vissza is tükröz.²

Ugyanez a szó jelenik meg a héberben a Példabeszédek 31:24 versében is. Úgy tűnik, a templomban kereskedők jelentek meg, akik kihasználták a zarándokok szükségleteit. A helyzet ismerős számunkra: a Jézus idejében is folytak ezek az üzelmek. Jog szerint semmi keresnivalójuk nem volt a templom falain belül. Illendőségi szempontok miatt azonban beléphettek a templom udvarára, de az egyedüli hely, amelyet elfoglalhattak, a Pogányok Udvarának nevezett belső tér volt, s így konfliktus alakult ki a zsidó és a nem zsidó zarándokok között, akik áldozni jöttek a jeruzsálemi templomba.

E prófécia magyarázatának záróakkordjaként felteszük újból a kérdést: olyan jövendöléssel van itt dolgunk, amelynek teljesedése még előttünk áll? Templomra várunk, áldozatokra és papokra? A sátorok ünnepének egyetemessé válására? A törvény szerint a sátorok ünnepe két naptári szombatot ölelt fel, amelyen senki sem dolgozott (ceremoniális szombatok), a két szombat közötti napokon pedig teljesen égő áldozatokat kellett bemutatni (3Móz 23:36; Ezsd 3:4).

Az, ahogy napjainkban ezt az ünnepet tartják a judaizmusban és némely judaizáló keresztény közösségekben, nem a törvény betöltése, hanem egyfajta spirituális kaland. Továbbá akik egy ilyen jövendölés alapján a jeruzsálemi templom újjáépítését várják, voltaképpen egy utópia megvalósulásában bíznak, ami ha be is teljesülne, értelmetlen, a kereszténységre nézve ellenséges gyakorlat lenne. ■

1. Vulgata, New Jerusalem Bible, Jewish Publication Society.

2. Vulgata, New Jerusalem Bible, Jewish Publication Society, New Revised Standard Version, Traduction œcuménique de la Bible, Zurcher Bible.

FELTÉTELHEZ KÖTÖTT PROFÉCIÁK FLORIN LAIU

A KERESZTÉNY KOR- SZAKRA JÉZUS NEM JÖVENDÖLTE MEG A NEMZETI IZRAEL HELYREÁLLÍTÁSÁT.

Florin Laiu, nyugdíjas bibliatanár

AZ ÚR LÁBAI ALATT, VAGY AZ Ő LÁBAINÁL?

Aszalt terítesz nekem az én ellenségeim előtt; elárasztod fejem olajjal; csordultig van a poharam” (Zsolt 23:5). Isten egy hatalmas lakomát szervez, amelyre meghívja barátait, és amelyen Ő maga fog felszolgálni. Az olaj az öröm jelképe és az illatot jelenti, hiszen ahol Isten szolgál fel, ott bőség van: „Csordultig van a poharam”. És mindez az „ellenségeim előtt”.

Mikor történt meg utoljára, hogy Isten aszalt terített az ellenségek előtt? És mikor történt meg először? Lehet, hogy kívülről tudjuk már ezt a zsolnárt, de nem igazán gondolkodtunk el a mondanivalója jelentőségén. A zsolnárt kezdetétől a végéig végigkíséri a Kivonulás. A *halál árnyékának völgye* emlékeztet a héberek vándorlására, a pusztára, amelyet mindannyian végig kell járnunk a mennyei Kánaán felé. A *vessző és bot* pedig a tűz- és felhőoszlopra emlékeztet, amely az Ígéret földje felé vezette őket.

Természetesen itt metaforikus értelmezése van ennek a képnek. A Tell el-Amarna könyvtár iratai alapján ez a kifejezőmód az akkori idők diplomatikus nyelvezetét tükrözi: „Egy a Kr. e. XIV. században élt jelentéktelen előjáró a következő javaslatl állt a fáraó elé: »A fáraó az ellenség szeme láttára jutalmazza meg a szolgáit.«” Mindez a 23. zsolnárt kontextusában azt jelenti, hogy az idők végén, miután Isten a halál völgyén át elvezet bennünket a csendes vizekhez, Ő és népe egy asztalhoz fog ülni, szemtől szemben örülve egymás társaságának. Az olyan rettegett ellenségek, mint a halál, a szenvedés, a fájdalom, a vírusok, a kínzások, a gázkamrák, a gyűlölet, de különösen a bűn és Sátán, egyszerűen el lesznek tiporva. A legyőzött ellenség jelenléte mutat rá a boldogságra, amely oly nagy lesz, hogy az emberi szív tökéletes összhangra és békére lel. És akkor az idő örökkévalósággá válik.

A legtöbb egyiptomi templom homlokzatán – legyen szó a luxori vagy a karnai, avagy az Ízisz istennő tiszteletére épített templomról, de az edfui templomról is – feltűnik a legyőzött ellenségein taposó fáraó képe. A Bibliában Isten ellenségei az Úr vagy az Ő gyermekeinek a lábai alatt hevernek. A zsolnárokban is feltűnik ez a gondolat: „...Összetöröm őket, hogy fel sem kelhetnek; lábaim alá hullanak” (Zsolt 18:38-39); „Alánk veti a népeket, a nemzeteket lábaink alá” (Zsolt 47:4); „Ülj az én jobbomon, amíg ellenségeidet számolyul vetem a te lábaid alá” (Zsolt 110:1).

Az ellenség eltiprásának jelene feltűnik az Újtestamentumban is, utalva Krisztus uralkodására, akinek a lábai alatt hevernek, vagy oda fognak kerülni. „Monda

az Úr az én Uramnak: Ülj az én jobb kezem felől, míg len vetem a te ellenségeidet a te lábaid alá számolyul” (Mt 22:44). „Mindent lábaid alá vetted. Mert azzal, hogy néki mindent alávetted, semmit sem hagyott alávetetlenül: de most még nem látjuk, hogy néki minden alávetted” (Zsid 2:8). A teljes eltiprás „még nem” történt meg, mint ahogy az az ország sem jött el, amit a szívünkben hordunk, és a hitszemünkkel látunk. Van egy kígyó-ellenségünk, akinek a feje el lett taposva a keresztnél, de még mindig lövelli ránk a mérget. Le van-e győzve? Igen. Van-e még ereje? Igen. Mint az elvágott kígyó, mely utolsó leheletéig szórja a mérget. De eljön az idő, amikor csupán a bűn tragikumának emléke marad ebből a kígyóból.

Míg az Úr ellenségei az Ő lábaid alatt hevernek, barátai a lábaid előtt hallgatják Őt, mint a tanítványok. Jánossal és Mária-Magdalénával együtt lehetünk mi is: „És ennek vala egy Mária nevezetű testvére, ki is Jézus lábainál leülvén, hallgatja vala az ő beszédét” (Lk 10:39). Szakíts időt, és időzz az Úr lábainál!

„Máriához hasonlóan nekünk is időznünk kell Jézus lábainál, tanulnunk kell tőle, a jobb részt választva, amely sosem vétetik majd el tőlünk. Mártához hasonlóan pedig nekünk is mindig foglalatossáknak kell lennünk az Úr munkájával. A legnagyobb keresztyén megvalósítások sok térdlen mondott, őszinte imával érhetők el” (Ellen G. White, *Sons and Daughters of God*, 34. o.).

Hagyd abba a rohanást, és hallgasd az Ő szavát. „Csendesedjétek és ismerjétek el, hogy én vagyok az Isten! Felmagasztaltatom a nemzetek közt, felmagasztaltatom a földön” (Zsolt 46:11). Igen, ezekben az időkben is Ő az Úr! Sokkal jobb Jézus lábaid előtt lenni, mint az Ő lábaid alatt, mert ez tesz különbséget élet és halál között!

Amikor Luther dühös volt az ördög ténykedései miatt, a poharát magasba emelve mondta: „Azért iszom, Sátán, hogy ezzel is bosszantsalak!” Az Úr megígérte, hogy személyesen fog felszolgálni nekünk a mennyben, ahol majd ott lesz Ábrahám, Izsák és Jákob is (Mt 26:29). Hitszemünkkel látjuk már azt a napot, amikor ott leszünk az Úr lábainál, és a halál meg a bűn nem lesz többé.

„És az Isten eltöröl minden könnyet az ő szemekről; és a halál nem lesz többé; sem gyász, sem kiáltás, sem fájdalom nem lesz többé, mert az elsők elmúltak” (Jel 21:4). Várjuk a nagy napot, amikor maga Jézus fog újból felszolgálni, és magasba emelhetjük a szabadulás poharát, hiszen az emberiség legrettegettebb ellenségei az Úr lábaid és a mi lábaink alatt fognak heverni. Nincs messze az a nap. „Ámen, bizony jövel Uram Jézus!” (Jel 22:20). ■

Dr. Daniel Nițulescu, a történelemtudományok doktora, a Munténiai Egyházterület Külmisztós Osztályának igazgatója

**ÁLDOTT
KÖZÖSSÉG
DANIEL
NIȚULESCU**

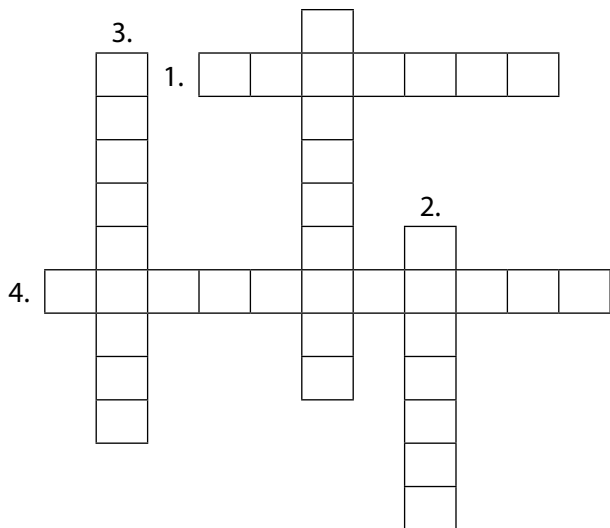
KÜLÖNLEGES SZÜKSÉGLETEK

**A CSELEKVŐ
JÓSÁG
ALINA
CHIRILEANU**

Alina Chirileanu,
az Unió Gyermekosztálya
igazgatójának asszisztense

I. Mit tehet Isten az emberekért, és mit tehetünk mi az embertársainkért? 5.

1. „... ád az éhezőknek _____”
2. „A szegény bujdosókat a _____ bevigyed...”
3. „_____ szolgált az árváknak...”
4. „_____ az árvák és özvegyek ügyét...”
5. „Az árvának is te vagy a _____”

II. A számok alapján keressétek meg a betűket, és így megtudhatjátok, hogy mit tanácsol nekünk Pál apostol.

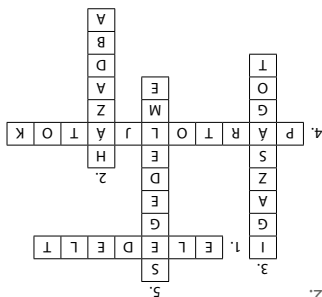
A Á B C Cs D E É F G Gy H I Í J K L Ly M N Ny O Ó Ö Ő P Q R S Sz T
 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Ty U Ú Ü Ű V W X Y Z Zs
 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42

1 41 13 19 2 6 29 2 10 3 1 20 2 17 17 12 1 31 1 31 22 29 1 16

17 7 11 7 31 7 16 37 13 11 2 41 37 2 20 1 3 3 1 20

12 2 17 1 1 6 2 29 29 1 17

Megoldás: 1 - Zsolt 146:7; 2 - Ésa 58:7; 3 - 5M6z 10:18; 4 - Ésa 1:17; 5 - Zsolt 10:14; 11. Kól 4:2.

Támasz mindenki számára

adra.ro/sprijin-pentru-fiecare

A „Támasz mindenki számára” nevű projekt kedvezményezettjeit – a társadalmi és egészségügyi szempontból sebezhető gyermekeket, ifjakat és időseket –, különösképpen a súlyos betegeket, akiknek nincs anyagi lehetőségük a kezeléseik kifizetésére, a helyi önkormányzatok, tanintézmények és egyéb köz- és magánintézmények segítségével azonosítjuk, a Romániai ADRA projektjeinek és megvalósítási irányelveinek mentén.

Akik csatlakoznának a Romániai ADRA csapatához, és támogatnák a „Támasz mindenki számára” nevű kezdeményezést, megtehetik:

- Pénzadományok által az ADRA számláira
  - RO37 RNCB 0074 0292 1540 0067 – LEI
  - RO46 RNCB 0074 0292 1540 0002 – USD
  - RO78 RNCB 0074 0292 1540 0008 – EUR
- vagy közvetlenül az adra.ro/doneaza honlapról adakozva, megjelölve a „Támasz mindenki számára” projektet.

